

PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU STOCKHOLMSKE KONVENCIJE O POSTOJANIM ORGANSKIM ONEČIŠĆUJUĆIM TVARIMA

I. Ustavna osnova za donošenje Zakona

Ustavna osnova za donošenje Zakona o potvrđivanju Stockholmske konvencije o postojanim organskim onečišćujućim tvarima sadržana je u članku 139. stavku 1. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 41/2001 – pročišćeni tekst i 55/2001 – ispravak).

II. Ocjena stanja i cilj koji se donošenjem Zakona želi postići

Postojane organske onečišćujuće tvari (POO) su toksični organski spojevi koji se u različitom stupnju odupiru fotolitičkoj, biološkoj i kemijskoj degradaciji te posjeduju sljedeća svojstva: otrovnost, postojanost (otpornost na kemijsku, fotokemijsku i biološku razgradnju), nakupljanje u živim organizmima (bioakumuliranje, najčešće u masnom tkivu), sklonost prijenosu na velike udaljenosti (zbog svojstva djelomične hlapljivosti nalaze se u parnoj fazi ili se adsorbiraju na čestice u atmosferi) i štetno djelovanje na okoliš i ljudsko zdravlje. Ispušteni u atmosferu prenose se na velike udaljenosti, mogu se taložiti na bilo kojem mjestu na svijetu, ne mogu se ukloniti i kao takvi imaju štetan utjecaj na sve sastavnice okoliša. Većina POO je antropogenog podrijetla. Onečišćuju atmosferu, međunarodne i domaće vodotokove: mora, jezera, tla i intenzivno se nakupljaju u prehrambenom lancu.

Na temelju mnogobrojnih istraživanja posljedica uporabe postojanih organskih onečišćujućih tvari u poljoprivredi, veterini, šumarstvu i industriji, te ispuštanja ovih tvari u atmosferu, znanstvenici su došli do spoznaje kako njihova uporaba štetno djeluje na zdravlje ljudi, životinjski i biljni svijet, te na kopnene i vodene ekosustave, a za neke je tvari dokazano ili se sumnja da mogu biti i karcinogeni. Odlukom br. 19/13 Upravnog vijeća UNEP-a (Program zaštite okoliša Ujedinjenih naroda), od 7. veljače 1997. godine, osnovano je Međuvladino povjerenstvo za pregovore za zadaćom izrade i usklađivanja novog globalnog međunarodnog ugovora među zainteresiranim državama Svijeta.

Države svijeta usvojile su Konvenciju o postojanim organskim onečišćujućim tvarima 23. svibnja 2001. godine u Stockholmu. Konvencija je usmjerena na smanjenje, i gdje je prikladno sprečavanje ispuštanja, 12 postojanih organskih spojeva (POO) u okoliš (aldrin, klordan, DDT, dieldrin, eldrin, heptaklor, heksaklorbenzen, mirex i toksafen, PCB-i, HCB, PCDD/PCDF). Konvencija je stupila na snagu 17. veljače 2004. godine, 90 dana nakon ratifikacije Konvencije od strane 50-te države (Francuska). Njome se propisuju uvjeti koje svaka stranka Konvencije treba ispuniti kako bi se postiglo ukidanje proizvodnje, uporabe, uvoza i izvoza postojanih organskih spojeva na globalnoj razini. Kao posljedica toga postiglo bi se značajno smanjenje ili potpuno uklanjanje ispuštanja tih spojeva u okolišu.

Republika Hrvatska potpisala je Stockholmsku konvenciju o postojanim organskim onečišćujućim tvarima 23. svibnja 2001. godine. Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva (MZOPUG) nadležno je tijelo za provedbu svih aktivnosti vezano za postojana organska onečišćavala prema ovoj Konvenciji. MZOPUG je također nadležno za provedbu Konvencije o prekograničnom dalekosežnom onečišćavanju zraka (stranka je Konvencije od 1991. godine notifikacijom o sukcesiji), njegovog Protokola o postojanim organskim onečišćujućim tvarima koji je Republika Hrvatska potpisala 1998. godine te Baselske Konvencije o nadzoru prekograničnog prometa opasnog otpada i njegovom odlaganju koju je Republika Hrvatska ratificirala 1994. godine.

U okviru dvogodišnjeg projekta “Pokretanje aktivnosti koje će omogućiti pravovremenu implementaciju Stockholmske Konvencije o postojanim organskim onečišćujućim tvarima u Republici Hrvatskoj”; (UNIDO Project No: GEF/CRO/02/007), krajem 2004. godine izrađen je Prijedlog Nacionalnog provedbenog plana za Stockholmsku Konvenciju, koji je usvojen od stručnog Povjerenstva za praćenje provedbe projekta. Sukladno zahtjevima Konvencije Republika Hrvatska kada postane stranka Konvencije dužna je dostaviti Nacionalni provedbeni plan u roku dvije godine od ratifikacije Konvencije.

Aktivnosti vezane za POO spojeve provode se u suradnji s drugim središnjim tijelima državne uprave i stručnim institucijama. Nadležnost nad kontrolom, proizvodnjom, stavljanjem na tržište i uporabom tvari koje su predmet ove Konvencije u nadležnosti je nekoliko ministarstava koja donose i provode propise svaki u okviru svoje nadležnosti.

Prema Zakonu o zaštiti zraka (NN 178/04) i Zakonu o otpadu (NN 178/04, 153/05)) Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva je nadležno tijelo za provedbu mjera za smanjivanje emisija postojanih organskih onečišćujućih tvari u zrak iz stacionarnih izvora te za postupanje s ovim tvarima i opremom koja sadrži te tvari kada postanu otpad.

Postupanje sa sredstvima za zaštitu bilja te praćenje postojanih organskih onečišćujućih tvari u vodama u nadležnosti je Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva.

Nadležno tijelo za stavljanje u promet i korištenje opasnih tvari i preparata koji sadrže tvari iz popisa ove Konvencije (osim pesticida) je Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi.

Nadležno tijelo za postupanje s uređajima koji sadrže PCB/PCT, označivanje i zaštitu na radu u takvim uređajima je Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva.

POO obuhvaćaju izuzetno veliki broj spojeva koji se mogu svrstati u četiri glavne skupine, na temelju njihovog štetnog utjecaja na okoliš:

- *pesticide* koji se koriste kao sredstva za zaštitu bilja od štetočina, za suzbijanje nametnika na ljudima i životinjama te štetnicima u urbanom okruženju, za zaštitu drva i tekstila i drugo, od kojih su značajniji: lindan, heptaklor, dieldrin, endrin, klordan, klordekon, heptaklor, mirex, DDT i drugi,
- *halogene derivate ugljikovodika* koji se koriste kao sredstva za čišćenje i odmašćivanje u metalnoj, metaloprerađivačkoj i tekstilnoj industriji, od kojih su značajni tetraklormetan, triklorbenzen, tetrakloretilen, trikloretilan, heksaklorbenzen, poliklorirani bifenili i drugi,
- *policikličke aromatske ugljikovodike* (benzo(a)piren, benzo(b)fluoranten, benzo(k)fluoranten i indeno(1,2,3-cd)piren), koji se ispuštaju u atmosferu iz procesa izgaranja goriva, te
- *dioksine i furane* koji se ispuštaju u atmosferu pri nepotpunom izgaranju goriva iz stacionarnih ili mobilnih izvora te pri termičkoj obradi otpada.

Osim zaštite atmosfere, zaštite šumskih i drugih biocenoza, zaštite receptora, posebna pažnja poklanja se monitoringu i zaštiti tla, zaštiti kvalitete poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda te zaštiti voda.

Pesticidi

Pesticidi su posebno formulirani kemijski spojevi koji služe kao sredstva za zaštitu biljaka od štetočina, suzbijanje nametnika na ljudima i životinjama te štetnicima u urbanom okruženju, zaštitu drva i tekstila i drugo. U Hrvatskoj se pesticidi mogu koristiti za sljedeće namjene: zaštitu bilja i biljnih proizvoda, zaštitu životinja od nametnika, suzbijanje štetnih kukaca na

ljudima, u javnom zdravstvu (komunalna higijena), suzbijanje štetnika drva i tekstila i kao predmeti opće uporabe (sprejevi i druge formulacije za uporabu u domaćinstvima s minimalnim učinkovitim količinama djelatnih tvari pesticida).

U području kemikalija iz Dodatka A – I dio i Dodatka B – I dio Konvencije, postoje osnovni institucionalni i zakonski okviri potrebni za provedbu i primjenu Konvencije. U Republici Hrvatskoj ne postoji niti se planira proizvodnja tih kemikalija. S obzirom na vrijeme proizvodnje i primjene ovih spojeva u Republici Hrvatskoj postoje organske onečišćujuće tvari mogu se podijeliti u 3 skupine: ona koja nikada nisu imala dozvolu za promet u Republici Hrvatskoj (mireks); ona koja su se masovno proizvodila i koristila i zabranjena su prije 20 i više godina (DDT, heksaklorbenzen, klordan, heptaklor, aldrin, dieldrin, endrin, toksafen); ona koja su bila u primjeni do nedavno (lindan – još nije na listi Stockholmske konvencije, ali je predmet Protokola o postojanim organskim onečišćujućim tvarima UNECE Konvencije o dalekosežnom prekograničnom onečišćivanju zraka). Pesticidi iz Dodatka A-I dio i Dodatka B-I dio Konvencije, osim polikloriranih bifenila zabranjeni su u Republici Hrvatskoj krajem šezdesetih i sedamdesetih godina. Lindan, koji se također svrstava u pesticide posljednji je zabranjen u Hrvatskoj 2001. godine, iste godine kao i u Europskoj uniji.

Uporaba pesticida je u Republici Hrvatskoj uređena Zakonom o zaštiti bilja (1994). U Hrvatskoj se smiju stavljati u promet i primjenjivati samo sredstva za zaštitu bilja koja imaju dozvolu Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva. Ove dozvole se izdaju na prijedlog Komisije za zaštitu bilja. Preduvjet za izdavanje dozvole je rješenje o prikladnosti primjene tog sredstva i njegovo svrstavanje u skupine koje izdaje Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi.

Prema prikupljenim podacima uočava se da se predmetni pesticidi ne proizvode, ne uvoze i ne primjenjuju u Hrvatskoj. Tijekom inventara pesticida nisu utvrđene kontaminirane lokacije niti zalihe pesticida. Obzirom da je tijekom izrade inventara pesticida u Hrvatskoj utvrđeno da ne postoji proizvodnja, korištenje i uvoz pesticida, te nepostojanje njihovih zaliha i otpada može se konstatirati da u području predmetnih pesticida ne postoji potreba poboljšanja trenutne prakse i zakonske osnove njihovog upravljanja i postupanja. Jedino područje koje je potrebno bolje organizirati i provesti je sustavno praćenje (monitoring) pesticida u okolišu.

Poliklorirani bifenili (PCB)

Poliklorirani bifenili (PCB) su umjetni organski kemijski spojevi iz grupe kloriranih cikličkih ugljikovodika. Kemijski i termički izuzetno su stabilne tvari. Uočena je vrlo velika bioakumulativnost PCB u masnom tkivu ljudi i životinja. U zdravstvenom i ekološkom smislu svi PCB su podjednako opasni. Spoznajom da su PCB toksične i karcinogene tvari zabranjena je njihova proizvodnja i primjena u razvijenim državama svijeta. Zabranom proizvodnje i primjene PCB, ogromne količine kondenzatora i energetskih transformatora punjenih tim dielektrikom postali su opasni otpad kojeg je potrebno zbrinuti na ekološki prihvatljiv način odnosno uništiti po posebno strogo određenim ekološki bezopasnim postupcima i pod vrlo strogom kontrolom. Zbrinjavanje uređaja punjenih sa PCB je skup postupak, pa to u kratkom roku mogu učiniti samo gospodarski bogate zemlje.

Postupanje s uređajima koji sadrže PCB, zbrinjavanje i prijevoz ovih uređaja kada postanu otpad, te maksimalno dopuštene koncentracije PCB u pojedinim medijima u Republici Hrvatskoj regulirane su sljedećim propisima:

- Zakon o otpadu (NN 178/04, 153/05),
- Uredba o nadzoru prekograničnog prometa otpadom (NN 69/06),
- Uredba o kategorijama, vrstama i klasifikaciji otpasa s katalogom otpada i listom opasnog otpada (NN 50/05),
- Zakon o kemikalijama (NN 150/05),
- Lista opasnih kemikalija čiji je promet zabranjen, odnosno ograničen (NN 17/06).
- Zakon o prijevozu opasnih tvari (NN 97/93),
- Pravilnik o maksimalno dopustivim koncentracijama štetnih tvari u atmosferi radnih prostorija i prostora i o biološkim graničnim vrijednostima (NN 92/93),
- Pravilnik o zaštiti na radu s tvarima koje sadrže poliklorirane bifenile, poliklorirane naftalene i poliklorirane terfenile (NN 7/89),
- Pravilnik o količinama pesticida, toksina, mikotoksina, metala i histamina i sličnih tvari koje se mogu nalaziti u namirnicama, te o drugim uvjetima u pogledu zdravstvene ispravnosti namirnica i predmeta opće uporabe (NN 46/94),
- Pravilnik o zaštiti poljoprivrednog zemljišta od onečišćenja štetnim tvarima (NN 15/92),
- Uredba o opasnim tvarima u vodama (NN 78/98).

Sukladno Zakonu o kemikalijama (NN 150/2005) i Listi opasnih kemikalija čiji je promet zabranjen, odnosno ograničen (NN 17/06) u Hrvatskoj je dozvoljena uporaba PCB smo za potrebe održavanja postojeće opreme do kraja njihovog rada odnosno dok oprema ne postane otpad. U Hrvatskoj se nisu proizvodile, niti se trenutno proizvode, smjese tekućeg PCB, a od 1992. godine ne uvoze se niti se proizvode transformatori i kondenzatori punjeni sa PCB. Uporaba PCB u otvorenim sustavima (boje, premazi i dr.) nije utvrđena.

Većina instaliranih uređaja je stara, tako da ne postoje pouzdani podaci o količinama PCB spojeva u toj opremi. Zbog toga su podaci o ukupnoj masi uređaja koji sadrže PCB, dani kao podaci o količinama PCB u zatvorenim sustavima. Takva procjena je uobičajena te se i sa stajališta zamjene i konačnog zbrinjavanja uređaja koji sadrže PCB uvijek uzima ukupna težina uređaja koji je potrebno zbrinuti, a ne samo količina dielektrika/izolacijskog sredstva. Prema podacima prikupljenim tijekom inventarizacije u 2003. godini, te temeljem provjere inventara koja je obavljena u 2005. godini, identificirane su sljedeće količine uređaja s PCB spojevima: 22 859 kondenzatora ukupne težine 655.705 kg te 311 transformatora ukupne težine 735.900 kg odnosno ukupno je u Hrvatskoj u primjeni opreme ukupne težine 1.391.605 kg. Za ilustraciju u tablici 1. dan je pregled težine transformatora prema godini proizvodnje po županijama.

Republika Hrvatska, prvenstveno zbog mnogobrojnih ratnih razaranja, ali i dugogodišnje gospodarske krize te procesa prijelaza na tržišno gospodarstvo, nije u mogućnosti u kratkom roku zbrinuti svoje uređaje punjene sa PCB i umjesto njih ugraditi ekološki prihvatljive tvari, jer to zahtjeva značajna investicijska ulaganja. Zbog toga će se u Hrvatskoj veći dio tih uređaja do daljnjega zadržati u korištenju, odnosno do isteka njihovog vijeka korištenja ili prve havarije, a nakon toga mora ih se propisno zbrinuti – uništiti. Sukladno Zakonu o otpadu (NN 174/04, 153/05) zbrinjavanje opasnog otpada mogu obavljati samo tvrtke koje su ishodile odobrenje Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva. Kako se opasni otpad, poput PCB, za sada ne zbrinjava na ekološki prihvatljiv način u Republici Hrvatskoj, na temelju dobivene dozvole uređaji punjeni PCB se zbrinjavaju u državama zapadne Europe. Prema postojećoj evidenciji u razdoblju 1994.-2004. iz Hrvatske je ukupno izvezeno na trajno zbrinjavanje neispravnih kondenzatora i transformatora u ukupnoj količini

od 267, 7 tona. Prema preliminarnim procjenama to je oko 20 posto ukupno instaliranih uređaja u Republici Hrvatskoj.

Tablica 1: Pregled težine transformatora prema godini proizvodnje po županijama

ŽUPANIJA / GODINA PROIZVODNJE	Težina transformatora/kg							Ukupno
	Do 1970.	1971 - 1975.	1976 - 1980.	1981 - 1985.	1986 - 1990.	nakon 1990.	nepoznato	
Grad Zagreb	12220	4536	3520	2394	2080	0	4000	28750
Krapinsko-zagorska	0	0	0	0	0	0	0	0
Sisačko-moslavačka	128352	16960	99562	0	0	0	0	244874
Karlovačka	157840	16420	19970	80809	36010	0	8520	319569
Varaždinska	0	0	1890	3080	0	0	0	4970
Koprivničko-križevačka	0	0	0	102	0	0	0	102
Bjelovarsko-bilogorska	0	0	0	0	0	0	0	0
Primorsko-goranska	10870	4440	11800	0	0	0	0	27110
Ličko-Senjska	0	0	0	0	0	0	0	0
Virovitičko-Podravska	0	0	2971	0	1100	0	0	4071
Požeško-slavonska	0	0	0	0	0	0	0	0
Brodsko-posavska	11200	3600	17910	3560	5190	0	0	41460
Zadarska	0	0	950	0	0	0	0	950
Osječko-baranjska	6590	6590	5340	4710	6460	0	0	29690
Šibensko-kninska	0	0	0	0	0	3990	0	3990
Vukovarsko-srijemska	0	0	0	0	0	0	0	0
Splitsko-dalmatinska	0	0	1890	250	0	0	162	2302
Istarska	11440	0	0	7040	2700	0	0	21180
Dubrovačko-	4800	0	0	0	0	0	0	4800
Međimurska	0	0	2060	0	0	0	0	2060
Ukupno	343 312	52546	167863	101945	53540	3990	12682	735878

Konvencija, u Dodatku B – II dio, detaljno uređuje pitanja postupanja s postojećim uređajima koji sadrže PCB, te se daje mogućnost državama da trajno uklone ovakve uređaje do 2025. godine. Međutim, potrebno je skrenuti pozornost da je postupanje s uređajima koji sadrže PCB regulirano u Europskoj uniji direktivom Vijeća 96/59/EZ od 16. rujna 1996. godine o odlaganju polikloriranih bifenila i polikloriranih terfenila te Uredbom (EZ) br. 850/2004 Europskog Parlamenta i Vijeća od 30. travnja 2004. godine o postojećim organskim onečišćujućim tvarima.

Temeljem Zakona o otpadu, u 2007. donijet će se provedbeni propis kojim će se propisati postupanje s PCB otpadom te uskladiti hrvatsko zakonodavstvo s pravnom stečevinom Europske unije.

Dioksini i furani (PCDD/PCDF)

U postupku identifikacije prisutnosti i procjene ispuštanja dioksina i furana u okoliš analizirani su dostupni podaci i postojeći izvještaji Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, podaci Državnog zavoda za statistiku i Hrvatske gospodarske komore.

Najznačajniji put ispuštanja PCDD/PCDF je u zrak i ostatak/otpad, a najveće emisije dioksina i furana nastaju pri izgaranju ogrjevnog drveta u domaćinstvima. Ostali značajni izvori su: nekontrolirani procesi gorenja, izgaranje goriva u energetskim postrojenjima (termoelektrane, toplane i sl.), proizvodnja čelika i obojenih metala, cestovni promet itd. U tablici 2. dana je emisija dioksina i furana iz pojedinih sektora u 2004. godini. U 2004. godini emisija dioksina i furana iznosila je 92,8 g I-TEQ, što je 4 posto niže u odnosu na 2003. godinu i 42 posto niže od emisije u 1990. godini.

Tablica 2: Emisija dioksina i furana iz pojedinih sektora, 2004. godini

Sektor		Emisija g I-TEQ/god
01	Izgaranje u javnim termoelektranama, toplanama i postrojenjima za pretvorbu energije	0,20
02	Izgaranje u ne-industrijskim ložištima	90,05
03	Izgaranje u industriji	0,24
04	Proizvodni procesi	2,13
07	Cestovni promet	0,17
09	Obrada i odlaganje otpada	0,03
Ukupno:		92,82

III. Osnovna pitanja koja se predlažu urediti Zakonom

Konvencija o postojanim organskim onečišćujućim tvarima se sastoji od sljedećih glava: Cilj; Definicije; Mjere za smanjenje ili uklanjanje ispuštanja iz namjerne proizvodnje i uporabe; Registar posebnih izuzeća; Mjere za smanjenje ili uklanjanje ispuštanja iz nenamjerne proizvodnje; Mjere za smanjenje ili uklanjanje ispuštanja iz zaliha i otpada; Provedbeni planovi; Popis kemikalija u Dodacima A, B, i C; Razmjena informacija; Informiranje, svijest i obrazovanje javnosti; Istraživanje, razvoj i praćenje; Tehnička pomoć; Financijski izvori i mehanizmi; Privremeni financijski sporazumi; Izvješćivanje; Ocjena djelotvornosti; Nepoštivanje; Rješavanje sporova; Konferencija stranaka; Tajništvo; Izmjene i dopune Konvencije; Usvajanje i izmjene i dopune dodataka; Pravo glasa; Potpisivanje; Ratifikacija, prihvaćanje, odobrenje ili pristupanje; Stupanje na snagu; Ograda; Povlačenje; Depozitar; Vjerodostojni tekstovi. sastavni dio Konvencije su šest dodataka s obvezujućom snagom.

Člankom 3. Konvencije utvrđuju se obveze stranaka u pogledu tvari iz Dodatka A i B. U Dodatku A. dat je popis postojanih organskih onečišćujućih tvari koje se moraju ukloniti iz proizvodnje i/ili uporabe stupanjem na snagu ove Konvencije. Tako se propisuje prestanak uporabe i/ili proizvodnje za tvari: aldrin, klordan, dieldrin, endrin, heptaklor, heksaklorbenzen mirex, toksafen i PCB. Odredbom ovoga članka stranke su dužne zabraniti proizvodnju, uporabu, uvoz i izvoz tvari navedenih u dodatku A. Izuzetno države mogu uvoziti/izvoziti ove tvari u svrhu njihovoga odlaganja i uništenja na ekološki prihvatljiv način i u skladu s

Baselskom konvencijom o nadzoru prekograničnoga kretanja opasnog otpada i njegova odlaganja.

Za tvar DDT iz Dodatka B utvrđuje se način i uvjeti pod kojima se ova tvar može dalje koristiti i/ili proizvoditi, odnosno uvoziti/izvoziti u drugu državu. U slučaju njezinog trajnog uklanjanja postupci se moraju obavljati na ekološki prihvatljiv način.

Odredbom ovoga članka stranci se također daje mogućnost prijaviti posebno izuzeće za bilo koju kemikaliju te rok do kada posebno izuzeće vrijedi za tu državu. Posebna izuzeća navedena su u Dodatku A i B. U Dijelu II Dodatka A utvrđuju se posebni uvjeti pod kojima se mogu najkasnije do 2025. godine koristiti PCB u postojećoj opremi. Proizvodnja PCB zabranjuje se stupanjem na snagu ove Konvencije.

Odredbom stavka 2. ovoga članka utvrđuju se uvjeti pod kojima stranke mogu međusobno trgovati ovim kemikalijama.

Člankom 4. Konvencije uspostavlja se registar posebnih izuzeća. Registar će voditi Tajništvo Konvencije. U registar će se unositi sva prijavljena posebna izuzeća koje prijave države pisanim putem Tajništvu kada postanu stranke Konvencije. Posebna izuzeća propisana su u Dodatku A i B.

Člankom 5. Konvencije određuju se mjere za smanjenje ili uklanjanje ispuštanja iz proizvodnje i uporabe tvari navedenih u Dodatku C (dioksini, furani, poliklorirani bifenili i heksaklorbenzen). Također se propisuje obveza izrade akcijskih planova za smanjenje ispuštanja emisija ovih tvari u atmosferu, u roku dvije godine od stupanja na snagu ove Konvencije. U Dodatku C dat je i popis kategorija izvora koji imaju visok potencijal ispuštanja štetnih tvari u okoliš i koje treba uzeti u obzir u izradi i provedbi akcijskih planova. Za sve nove izvore i izvore koji će se modernizirati propisuje se obveza primjene najboljih raspoloživih tehnika.

Člankom 6. Konvencije utvrđuju se mjere za smanjenje ili uklanjanje ispuštanja iz zaliha i otpada od tvari navedenih u Dodatku A, B i C. Također se propisuje donošenje strategije gospodarenja otpadom nastalim odlaganjem otpadnih postojećih organskih onečišćujućih tvari.

Člankom 7. Konvencije utvrđuje se donošenje provedbenih planova za ostvarenje obveza koje proizlaze iz Konvencije te se daje mogućnost traženja financijske i stručne pomoći međunarodnih novčarskih institucija, koje se osnivaju sukladno članku 13. ove Konvencije.

Člankom 9. i 10. Konvencije potiče se promicanje pružanja informacija o procjeni opasnosti i rizika, o smanjenju opasnosti, o mogućnostima uklanjanja ovih tvari ili smanjivanja njihove uporabe kao i o mogućim alternativama svekolikoj javnosti. Također se potiču stranke u razvoju i provedbi obrazovnih programa, održavanju seminara, radionica i drugo, te korištenju svih medija kako bi se javnost što bolje informirala o problematici štetnog utjecaja POO na zdravlje ljudi i okoliš.

Člankom 11. Konvencije se propisuje obveza poticanja istraživanja, razvoja, praćenja stanja i suradnje, te u tom smjeru izrađivati godišnji proračun emisija ovih tvari, istraživati dalekosežni prijenos, pratiti razine taloženja i njihovo prilagođavanje, pratiti postojeće razine u biotičkom i abiotičkom okolišu i drugo.

Člankom 12., 13. i 14. Konvencije utvrđuje se tehnička pomoć, financijski izvori i mehanizmi i privremeni financijski sporazumi. U načelu razvijene države će financijskim sredstvima pomoći državama u razvoju i državama s gospodarstvom u tranziciji u olakšavanju provedbe odredbi ove Konvencije. U prijelaznom razdoblju, do sazivanja prve konferencije stranaka, financijske poslove za potrebe ove Konvencije obavljat će GEF.

Člankom 15. Konvencije utvrđuje se obveza dostavljanja izvješća o provedbi odredbi Konvencije. Rokovi dostavljanja izvješća utvrdit će se na prvom sastanku stranaka Konvencije.

Člankom 19. i 20. Konvencije osniva se Konferencija stranaka i Tajništvo te se propisuju obveze Tajništva.

Člankom 21. do 25. Konvencije utvrđuju se postupci donošenja amandmana na Konvenciju i Dodatke uz konvenciju te se utvrđuje način glasovanja.

Člankom 26. Konvencije propisuje se stupanje na snagu. Konvencija će stupiti na snagu 90 dana od deponiranja pedesetog instrumenta ratifikacije, prihvaćanja, odobrenja ili pristupanja.

IV. Ocjena potrebnih sredstava za provedbu ovoga Zakona

Provedba ove Konvencije zahtijevat će dodatna financijska sredstva iz Državnog proračuna Republike Hrvatske za izradu planskih i pravnih dokumenata (strategije, nacionalnog provedbenog plana s akcijskim planom djelovanja, provedbenih propisa), poboljšanja monitoringa POP-sova u okolišu te za sudjelovanje stručnjaka na radionicama, sastancima radnih tijela tajništva Konvencije i Konferencije stranaka.

V. Obrazloženje razloga zbog kojih se predlaže donošenje Zakona po hitnom postupku

Temelj za donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku nalazi se u članku 161. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 6/2002 – pročišćeni tekst, br. 41/2002, 91/2003 i 58/2004).

Potvrđivanjem Stockholmske konvencije o postojanim organskim onečišćujućim tvarima, Republika Hrvatska se pridružuje državama koje su istu već potpisale i potvrdile te ispunjava svoju obvezu prema Nacionalnom programu Republike Hrvatske za pridruživanje Europskoj uniji za 2006. godinu.

S obzirom na prirodu postupka potvrđivanja međunarodnih ugovora, kojim država i formalno izražava spremnost da bude vezana već potpisanim međunarodnim ugovorom, kao i na činjenicu da se, u ovoj fazi postupka, ne mogu vršiti izmjene ili dopune teksta međunarodnog ugovora te prethodno navedenu obvezu Republike Hrvatske, predlaže se Prijedlog Zakona raspraviti i prihvatiti po hitnom postupku, objedinjavajući prvo i drugo čitanje.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU STOCKHOLMSKE KONVENCIJE O POSTOJANIM ORGANSKIM ONEČIŠĆUJĆIM TVARIMA

Članak 1.

Potvrđuje se Stockholmska konvencija o postojanim organskim onečišćujućim tvarima sastavljena u Stockholmu 22. svibnja 2001. godine, u izvorniku na arapskom, kineskom, engleskom, francuskom, ruskom i španjolskom jeziku, a koju je Republika Hrvatska potpisala 23. svibnja 2001. godine.

Članak 2.

Tekst Konvencije iz članka 1. ovoga Zakona, u izvorniku na engleskom i u prijevodu na hrvatski jezik glasi:

STOCKHOLMSKA KONVENCIJA O POSTOJANIM ORGANSKIM ONEČIŠĆUJUĆIM TVARIMA

Stranke ove Konvencije,

Prepoznajući kako postojeane organske onečišćujuće tvari imaju toksična svojstva, otporna su na razgradnju, bioakumuliraju se te se prenose putem zraka, vode i migracijskih vrsta preko međunarodnih granica i talože daleko od svog mjesta ispuštanja, te se tamo akumuliraju u kopnenim i vodnim ekosustavima,

Svjesne zabrinutosti za zdravlje, naročito u zemljama u razvoju, koja proizlazi iz lokalnog izlaganja postojanim organskim onečišćujućim tvarima, a posebno utjecaja na žene i preko njih na buduće generacije,

Priznajući kako su arktički ekosustavi i zajednice domorodačkog stanovništva posebno izložene opasnosti zbog biološkog povećanja postojanih organskih onečišćujućih tvari i da onečišćenje njihove tradicionalne hrane predstavlja pitanje iz područja javnog zdravlja,

Svjesne potrebe za globalnim djelovanjem u vezi postojanih organskih onečišćujućih tvari,

Vođeći računa o Odluci br. 19/13 C od 7. veljače 1997. koju je usvojilo Upravno vijeće Programa za zaštitu okoliša Ujedinjenih naroda o pokretanju međunarodne akcije za zaštitu ljudskog zdravlja i okoliša putem mjera koje će smanjiti i/ili ukloniti emisije i ispuštanje postojanih organskih onečišćujućih tvari,

Pozivajući se na odgovarajuće odredbe međunarodnih konvencija za zaštitu okoliša, posebno Konvenciju o postupku prethodnog informiranja i davanja suglasnosti za određene opasne kemikalije i pesticide u međunarodnoj trgovini iz Rotterdama i Baselsku konvenciju o nadzoru prekograničnog prometa opasnog otpada i njegovu odlaganju, uključujući regionalne sporazume sklopljene u okviru članka 11 Baselske konvencije,

Pozivajući se također na odgovarajuće odredbe Deklaracije o okolišu i razvoju iz Rio de Janeira te Agendu 21,

Priznajući kako se zabrinutost kod svih stranaka temelji na oprezu te da je oprez ugrađen u ovu Konvenciju,

Uviđajući kako se ova Konvencija i drugi međunarodni sporazumi na području trgovine i okoliša međusobno podupiru,

Potvrđujući da države, u skladu s Poveljom Ujedinjenih naroda i načelima međunarodnog prava, imaju suvereno pravo na iskorištavanje vlastitih resursa u skladu s vlastitom politikom zaštite okoliša i razvoja te su odgovorne osigurati da aktivnosti u okviru njihove nadležnosti ili nadzora neće uzrokovati štetu u okolišu drugih država ili na područjima izvan granica državne nadležnosti,

Uzimajući u obzir okolnosti i posebne potrebe u zemljama u razvoju, posebno u najnerazvijenijim među njima, te u zemljama s gospodarstvima u tranziciji, naročito potrebu za jačanjem nacionalne osposobljenosti za upravljanje kemikalijama, uključujući i putem prijenosa tehnologije, pružanja financijske i tehničke pomoći te poticanja suradnje među strankama,

Vođeći u potpunosti računa o Akcijskom programu održivog razvoja malih otočnih država u razvoju usvojenom 6. svibnja 1994. u Barbadosu,

Primjećujući mogućnosti svake pojedine razvijene zemlje i zemlje u razvoju, kao i zajedničke ali i odvojene odgovornosti država kako su određene u Načelu 7 Deklaracije o okolišu i razvoju iz Rio de Janeira,

Prepoznajući važan doprinos kojeg privatni sektor i nevladine organizacije mogu dati u postizanju smanjenja i/ili uklanjanja emisija i ispuštanja postojećih organskih onečišćujućih tvari,

Naglašavajući važnost preuzimanja odgovornosti proizvođača postojećih organskih onečišćujućih tvari za smanjenje štetnih djelovanja uzrokovanih njihovim proizvodima i za pružanje informacija korisnicima, vladama i javnosti o opasnim svojstvima tih kemikalija,

Svjesne potrebe za poduzimanjem mjera u cilju sprječavanja štetnog djelovanja uzrokovano postojećim organskim onečišćujućim tvarima u svim stupnjevima njihovog ciklusa trajanja,

Potvrđujući Načelo 16 Deklaracije o okolišu i razvoju iz Rio de Janeira u kojem je navedeno kako nacionalna tijela trebaju raditi na promicanju internalizacije troškova okoliša i uporabe ekonomskih instrumenata, vodeći računa o pristupu prema kojem onečišćivač treba, u načelu, snositi troškove onečišćenja, s dužnim obzirom prema javnom interesu i bez narušavanja međunarodne trgovine i ulaganja.

Potičući stranke koje nemaju provedbene programe i programe procjene za pesticide i industrijske kemikalije da izrade takve programe,

Prepoznajući važnost razvijanja i korištenja alternativnih procesa i kemikalija koje nisu štetne za okoliš,

Odlučne štiti ljudsko zdravlje i okoliš od štetnih utjecaja postojećih organskih onečišćujućih tvari,

Sporazumjele su se kako slijedi:

Članak 1.

Cilj

Vodeći računa o primjeni opreza kako definira Načelo 15 Deklaracije o okolišu i razvoju iz Rio de Janeira, cilj je ove Konvencije zaštititi ljudsko zdravlje i okoliš od postojećih organskih onečišćujućih tvari.

Članak 2.

Definicije

Za potrebe ove Konvencije:

(a) "Stranka" znači državu ili organizaciju regionalne gospodarske integracije koja je izrazila svoj pristanak biti vezana ovom Konvencijom i za koju je Konvencija na snazi;

(b) "Organizacija regionalne gospodarske integracije" znači organizaciju osnovanu od suverenih država određene regije na koju su države članice prenijele nadležnost u pogledu pitanja uređenih ovom Konvencijom i koja je propisno ovlaštena, u skladu s njezinim unutarnjim postupcima, za potpisivanje, ratificiranje, prihvatanje, odobrenje ili pristup ovoj Konvenciji;

(c) "Stranke koje su prisutne i glasuju" znači prisutne stranke koje glasuju za ili protiv.

Članak 3.

Mjere za smanjenje ili uklanjanje ispuštanja iz namjerne proizvodnje i uporabe

1. Svaka će stranka:

(a) zabraniti i/ili poduzeti zakonske i upravne mjere potrebne za uklanjanje:

- (i) svoje proizvodnje i uporabe kemikalija navedenih u Dodatku A, a u skladu s odredbama tog Dodatka, i
- (ii) uvoza i izvoza kemikalija navedenih u Dodatku A, u skladu s odredbama stavka 2., i

(b) ograničiti svoju proizvodnju i uporabu kemikalija navedenih u Dodatku B, u skladu s odredbama tog Dodatka,

2. Svaka stranka će poduzeti mjere u cilju osiguravanja:

(a) da se kemikalija navedena u Dodatku A ili Dodatku B uvozi samo:

- (i) u svrhu odlaganja na okolišu prihvatljiv način, kako je određeno člankom 6. stavak 1(d), ili
- (ii) za uporabu ili svrhu koja je za tu stranku dozvoljena temeljem Dodatka A ili Dodatka B,

(b) da se kemikalija navedena u Dodatku A za koju je na snazi bilo koje posebno izuzeće vezano uz proizvodnju ili uporabu, ili kemikalija navedena u Dodatku B za koju je na snazi bilo koje posebno izuzeće vezano uz proizvodnju ili uporabu ili prihvatljivu svrhu, uzimajući u obzir svaku primjenjivu odredbu u postojećim međunarodnim ispravama o prethodnom informiranju i suglasnosti, izvozi samo:

- (i) u svrhu odlaganja na okolišu prihvatljiv način, kako je određeno člankom 6. stavak 1(d),
- (ii) u stranku kojoj je temeljem Dodatka A ili Dodatka B dozvoljena uporaba te kemikalije, ili
- (iii) u državu koja nije stranka ove Konvencije a koja je stranci izvoznici pribavila godišnju potvrdu. U potvrdi mora biti navedena namjeravana uporaba kemikalije i potvrda mora sadržavati izjavu kako se država uvoznica u pogledu te kemikalije obvezuje:

- a. štiti ljudsko zdravlje i okoliš poduzimajući nužne mjere za smanjenje ispuštanja na najmanju mjeru ili njegovo sprječavanje;
- b. poštivati odredbe članka 6., stavak 1, i
- c. poštivati, kada je to primjenjivo, odredbe Dodatka B, II dio, stavak 2.

Potvrda također mora sadržavati svu odgovarajuću prateću dokumentaciju, kao što su propisi, provedbene isprave ili administrativne ili političke smjernice. Stranka izvoznica će potvrdu dostaviti Tajništvu u roku šezdeset dana od primitka.

(c) da će se kemikalija navedena u Dodatku A, za koju posebno izuzeće u pogledu proizvodnje i uporabe više nije na snazi ni za koju stranku, ne izvozi iz te stranke izuzev u svrhu odlaganja na okolišu prihvatljiv način kako je određeno člankom 6. stavak 1(d);

(d) za potrebe ovog stavka pojam "država koja nije stranka ove Konvencije" uključuje, u pogledu određene kemikalije, državu ili organizaciju regionalne gospodarske integracije koja nije pristala biti vezana Konvencijom u odnosu na tu kemikaliju.

3.. Svaka stranka koja ima jedan ili više provedbenih programa i programa procjene za nove pesticide ili nove industrijske kemikalije poduzet će mjere za provedbu, u cilju sprječavanja proizvodnje i uporabe novih pesticida ili novih industrijskih kemikalija koje, uzimajući u obzir mjerila u stavku 1 Dodatka D, imaju svojstva postojanih organskih onečišćujućih tvari.

4. Svaka stranka koja ima jedan ili više provedbenih programa i programa procjene za pesticide ili industrijske kemikalije uzet će u okviru tih provedbenih programa i programa procjene, kada je primjenjivo, prilikom provođenja procjena pesticida ili industrijskih kemikalija koje su trenutno u uporabi, u obzir mjerila u stavku 1 Dodatka D.

5. Stavak 1. i 2. neće se primjenjivati, izuzev ako ovom Konvencijom nije drukčije određeno, na količine kemikalije koje će se koristiti za laboratorijska istraživanja ili kao referentna norma.

6. Svaka stranka koja ima posebno izuzeće u skladu s Dodatkom A ili posebno izuzeće ili prihvatljivu namjenu, u skladu s Dodatkom B, poduzet će odgovarajuće mjere kako bi osigurala da se svaka proizvodnja ili uporaba temeljem tog izuzeća ili namjene provodi na način koji sprečava ili smanjuje na najmanju mjeru izlaganje ljudi i ispuštanje u okoliš. Za uporabu temeljem izuzeća ili prihvatljive namjene koje uključuju namjerno ispuštanje u okoliš pod uvjetima normalne uporabe, ispuštanje će biti u minimalnoj nužnoj mjeri, uzimajući u obzir sve primjenjive standarde i smjernice.

Članak 4.

Registar posebnih izuzeća

1. Ovime se uspostavlja registar za potrebe određivanja stranaka koje imaju posebna izuzeća navedena u Dodatku A ili Dodatku B. U registru neće biti navedene stranke koje primjenjuju odredbe iz Dodatka A ili Dodatka B, a koje odredbe mogu koristiti sve stranke. Vođenje registra bit će povjereno Tajništvu i dostupno javnosti.

2. Registar će sadržavati:

- (a) popis vrsta posebnih izuzeća iz Dodatka A i Dodatka B;
- (b) popis stranaka za koje je u Dodatku A ili Dodatku B navedeno posebno izuzeće; i
- (c) popis datuma isteka za svako upisano posebno izuzeće.

3. Svaka država, nakon što postane stranka, može se putem pisane obavijesti Tajništvu prijaviti za jednu ili više vrsta posebnih izuzeća navedenih u Dodatku A ili Dodatku B.

4. Sve prijave posebnih izuzeća imaju rok isteka od pet godina od datuma stupanja na snagu ove Konvencije u odnosu na određenu kemikaliju, osim ako stranka u registru nije navela raniji datum ili je temeljem stavka 7 odobreno produljenje.

5. Konferencija stranaka će na svom prvom sastanku odlučiti o postupku ispitivanja za upis u registar.

6. Prije ispitivanja upisa u registar odnosna stranka treba podnijeti Tajništvu izvješće kojim opravdava svoju stalnu potrebu za upisom tog izuzeća. Tajništvo će izvješće dostaviti svim strankama. Ispitivanje upisa bit će izvršeno na temelju svih raspoloživih informacija. Nakon toga Konferencija stranaka odnosnoj stranci može dati preporuke koje će smatrati primjerenima.

7. Na zahtjev stranke Konferencija stranaka može odlučiti da se datum isteka posebnog izuzeća produlji za razdoblje do pet godina. Pri donošenju odluke Konferencija stranaka vodit će, na dužan način, računa o posebnim okolnostima u strankama koje su zemlje u razvoju i u strankama s gospodarstvima u tranziciji.

8. Stranka može, u bilo koje vrijeme, a po pisanoj obavijesti Tajništvu, povući upis posebnog izuzeća iz registra. Povlačenje će stupiti na snagu na datum naveden u obavijesti.

9. Kada za određenu vrstu posebnog izuzeća ne bude više upisana nijedna stranka, za to izuzeće neće više biti moguće izvršiti nove upise.

Članak 5.

Mjere za smanjenje ili uklanjanje ispuštanja iz nenamjerne proizvodnje

Svaka će stranka kao minimum poduzeti sljedeće mjere za smanjenje ukupnog ispuštanja, koje proizlazi iz ljudskog djelovanja, svake od kemikalija navedenih u Dodatku C, a u cilju njezinog stalnog smanjivanja na najmanju mjeru i, gdje je to moguće, konačnog uklanjanja:

(a) izraditi akcijski plan ili, kada je to primjenjivo, regionalni ili subregionalni akcijski plan, u roku dvije godine od datuma stupanja na snagu ove Konvencije za istu, te ga zatim provoditi kao dio svog provedbenog plana navedenog u članku 7. i namijenjenog za određivanje, karakteriziranje i rješavanje ispuštanja kemikalija navedenih u Dodatku C te olakšati provedbu podstavka (b) do (e). Akcijski plan uključuje sljedeće elemente:

- (i) procjenu trenutnih i planiranih ispuštanja, uključujući izradu i održavanje popisa izvora i procjenu ispuštanja, a uzimajući u obzir kategorije izvora određene u Dodatku C;
- (ii) procjenu djelotvornosti zakona i politika stranke koji se odnose na upravljanje ovim ispuštanjima;
- (ii) strategije kojima se ispunjavaju obveze iz ovog stavka, uzimajući u obzir procjene (i) i (ii);
- (iv) korake u cilju promicanja obrazovanja i s tim u vezi obuke te svijesti u vezi s navedenim strategijama;
- (i) pregled, svakih pet godina, navedenih strategija i njihovog uspjeha u pogledu ispunjavanja obveza iz ovog stavka; ovi pregledi trebaju biti uključeni u izvješća koja se podnose temeljem članka 15.;
- (vi) raspored primjene akcijskog plana, uključujući strategije i mjere određene u istom;

(b) promicati primjenu raspoloživih, provedivih i praktičnih mjera pomoću kojih je moguće brzo postići realnu i značajnu razinu smanjenja ispuštanja ili uklanjanja izvora;

(c) promicati razvoj i, gdje se čini primjerenim, zahtijevati uporabu zamjenskih ili modificiranih materijala, proizvoda i procesa u cilju sprečavanja nastanka i ispuštanja kemikalija navedenih u Dodatku C, uzimajući u obzir opće upute o mjerama za sprječavanje i smanjenje ispuštanja u Dodatku C i smjernice koje svojom odlukom treba usvojiti Konferencija stranaka;

(d) promicati i, u skladu s provedbenim programom akcijskog plana, zahtijevati korištenje najboljih raspoloživih tehnika za nove izvore, unutar kategorija izvora, za koje je stranka u svom akcijskom planu prepoznala da jamče takvo djelovanje, uz posebno početno usredotočenje na

kategorije izvora određene u Dijelu II Dodatka C. Zahtjev za korištenje najboljih raspoloživih tehnika za nove izvore u kategorijama navedenim u Dijelu II tog Dodatka postupno će se uvoditi čim bude moguće, no najkasnije četiri godine po stupanju na snagu Konvencije za odnosnu stranku. Za utvrđene kategorije stranke će promicati korištenje najboljih postupaka zaštite okoliša. Kod primjenjivanja najboljih raspoloživih tehnika i najboljih postupaka zaštite okoliša stranke će uzeti u obzir opće upute o mjerama za sprječavanje i smanjenje ispuštanja u tom Dodatku i smjernice o najboljim raspoloživim tehnikama i najboljim postupcima zaštite okoliša koje odlukom treba usvojiti Konferencija stranaka;

(e) promicati, u skladu sa svojim akcijskim planom, korištenje najboljih raspoloživih tehnika i najboljih postupaka zaštite okoliša:

- (i) za postojeće izvore, u okviru kategorija izvora navedenih u Dijelu II, Dodatka C te unutar kategorija izvora kao što su kategorije u Dijelu III Dodatka C, i
- (ii) za nove izvore, u okviru kategorija izvora kao što su kategorije navedene u Dijelu III Dodatka C koje stranka nije obuhvatila u podstavku (d).

U primjeni najboljih raspoloživih tehnika i najboljih postupaka zaštite okoliša stranke moraju uzeti u obzir opće upute o mjerama za sprečavanje i smanjenje ispuštanja u Dodatku C i smjernice o najboljim raspoloživim tehnikama i najboljim postupcima zaštite okoliša koje odlukom treba usvojiti Konferencija stranaka;

(f) za potrebe ovog stavka i Dodatka C:

- (i) “najbolje raspoložive tehnike” znači najdjelotvorniji i najnapredniji stupanj u razvoju aktivnosti i njihovih metoda rada koje pokazuju praktičnu prikladnost pojedinih tehnika za pružanje, u načelu, osnove za ograničenja ispuštanja namijenjena sprječavanju, a gdje to nije provedivo, općenito smanjenju ispuštanja kemikalija navedenih u Dijelu I Dodatka C i njihovog utjecaja na okoliš u cjelini. U tom pogledu:
- (ii) “tehnike” uključuje i korištenu tehnologiju i način na koji je postrojenje projektirano, konstruirano, održavano, upravljano i isključeno iz rada;
- (iii) “raspoložive” znači one tehnike koje su dostupne onome koji upravlja postrojenjem i koje su razvijene na osnovi koja dopušta primjenu u relevantnom industrijskom sektoru, uz ekonomski i tehnički održive uvjete, vodeći računa o troškovima i prednostima, i
- (iv) “najbolje” znači najdjelotvornije u postizanju visoke opće razine zaštite okoliša u cjelini;
- (v) “najbolji postupci zaštite okoliša” znači primjenu najprikladnije kombinacije mjera i strategija za nadziranje okoliša,
- (vi) “novi izvor” znači svaki izvor čija je konstrukcija ili znatna izmjena započeta najmanje godinu dana od datuma:
 - a. stupanja na snagu ove Konvencije za odnosnu stranku, ili
 - b. stupanja na snagu za odnosnu stranku izmjene i dopune Dodatka C u slučaju kada izvor podliježe odredbama ove Konvencije samo temeljem te izmjene i dopune.

(g) stranka može koristiti granične vrijednosti ispuštanja ili standarde izvršenja kako bi ispunila svoje obveze u pogledu najboljih raspoloživih tehnika temeljem ovog stavka.

Članak 6.

Mjere za smanjenje ili uklanjanje ispuštanja iz zaliha i otpada

1. U cilju osiguranja da se sa zalihama koje se sastoje od ili koje sadrže kemikalije navedene bilo u Dodatku A ili Dodatku B te otpadom, uključujući proizvode i predmete kada postanu otpad, koji se sastoji od, sadrži ili je kontaminiran kemikalijom navedenom u Dodatku A, B ili C, gospodari na način kojim se štiti ljudsko zdravlje i okoliš, svaka će stranka:

(a) izraditi odgovarajuće strategije za utvrđivanje:

- (i) zaliha koje se sastoje od ili sadrže kemikalije navedene bilo u Dodatku A ili Dodatku B, i
- (ii) proizvoda i predmeta u uporabi i otpada koji se sastoje, sadrže ili su kontaminirani kemikalijom navedenom u Dodatku A, B ili C;

(b) utvrditi, u mogućoj mjeri, a na temelju strategija navedenih u podstavku (a) zalihe koje se sastoje od ili sadrže kemikalije navedene u Dodatku A ili Dodatku B;

(c) gospodariti zalihama, kako je primjereno, na siguran, djelotvoran i za okoliš ne štetan način. Zalihe kemikalija navedenih u Dodatku A ili Dodatku B, nakon što njihova uporaba više ne bude dozvoljena u skladu s kakvim posebnim izuzećem navedenim u Dodatku A ili kakvim posebnim izuzećem ili prihvatljivom namjenom navedenom u Dodatku B, izuzev zaliha čiji je izvoz dopušten u skladu s člankom 3. stavak 2., smatrat će se otpadom i njima će se gospodariti u skladu s podstavkom (d);

(d) poduzimati odgovarajuće mjere kako bi se takvim otpadom, uključujući proizvode i predmete kada postanu otpad:

(i) rukovalo, skupljalo, prevozilo i skladištilo na okolišu prihvatljiv način;

(ii) kako bi se isti odlagao na način da se sadržaj postojećih organskih onečišćujućih tvari uništi ili nepovratno transformira, kako otpad više ne bi imao značajke postojećih organskih onečišćujućih tvari, ili bi se drukčije odlagao na okolišu prihvatljiv način, ako uništenje ili nepovratna transformacija ne predstavljaju izbor kojem sa stanovišta okoliša treba dati prednost, ili je sadržaj postojećih organskih onečišćujućih tvari nizak, uzimajući u obzir međunarodne propise, standarde i smjernice, uključujući i one koji će eventualno biti izrađeni temeljem stavka 2. i relevantne globalne i regionalne režime kojima je uređeno gospodarenje opasnim otpadom;

(iii) kako ne bi bilo dozvoljeno da isti bude podvrgnut operacijama odlaganja koje mogu dovesti do regeneriranja, recikliranja, ponovnog iskorištavanja, izravne ponovne uporabe ili alternativnih načina uporabe postojećih organskih onečišćujućih tvari; i

(iv) kako isti ne bi bio prevezen preko međunarodnih granica, a da se pritom ne uzimaju u obzir relevantni međunarodni propisi, standardi i smjernice;

(e) nastojati izraditi odgovarajuće strategije za određivanje lokacija kontaminiranih kemikalijama navedenim u Dodatku A, B ili C; ako se poduzima sanacija tih lokacija istu treba obaviti na okolišu prihvatljiv način.

2. Konferencija stranaka tijesno će surađivati s odgovarajućim tijelima Baselske konvencije o prekograničnom prometu opasnog otpada i njegovu odlaganju, kako bi, inter alia:

(a) odredila nužne razine uništenja ili nepovratne transformacije kako bi se osiguralo da se ne očituju značajke postojećih organskih onečišćujućih tvari navedene u stavku 1. Dodatka D;

- (b) utvrdila što smatra metodama koje čine gore navedeno odlaganje ne štetno za okoliš, i
- (c) radila na određivanju, kako je primjereno, razina koncentracije kemikalija navedenih u Dodacima A, B i C u cilju definiranja niskog sadržaja postojećih organskih onečišćujućih tvari koji se navodi u stavku 1. (d)(ii).

Članak 7. Provedbeni planovi

1. Svaka će stranka:
 - (a) izraditi i nastojati primijeniti plan provedbe svojih obveza temeljem ove Konvencije;
 - (b) dostaviti svoj provedbeni plan Konferenciji stranaka u roku dvije godine od datuma stupanja na snagu ove Konvencije za dotičnu stranku; i
 - (c) periodički pregledati i modernizirati, kada je primjereno, svoj provedbeni plan na način kojeg odlukom treba odrediti Konferencija stranaka.
2. Stranke će, kako će to biti primjereno u cilju olakšanja izrade, provedbe i ažuriranja svojih provedbenih planova surađivati izravno ili putem globalnih, regionalnih i subregionalnih organizacija, i savjetovati se sa svojim nacionalnim zainteresiranim stranama, uključujući ženske skupine i skupine koje sudjeluju u brizi za zdravlje djece.
3. Stranke će, kada bude potrebno, nastojati koristiti i po potrebi utvrditi sredstva za integriranje nacionalnih provedbenih planova za postojane organske onečišćujuće tvari u svoje strategije održivog razvoja.

Članak 8. Popis kemikalija u Dodacima A, B i C

1. Stranka može podnijeti prijedlog Tajništvu za upis kemikalije u Dodatak A, B i/ili C. Prijedlog će sadržavati informacije navedene u Dodatku D. Pri izradi prijedloga stranci mogu pomagati druge stranke i/ili Tajništvo.
2. Tajništvo će provjeriti sadrži li prijedlog informacije navedene u Dodatku D. Ako se Tajništvo uvjeri da prijedlog sadrži informacije kako je navedeno, prosljedit će prijedlog Povjerenstvu za reviziju postojećih organskih onečišćujućih tvari.
3. Povjerenstvo će ispitati prijedlog te na fleksibilan i transparentan način primijeniti kriterije provjere navedene u Dodatku D, uzimajući pritom na integrativan i uravnotežen način u obzir sve pružene informacije.
4. Ako Povjerenstvo odluči:
 - (a) kako se uvjerilo da su kriteriji provjere ispunjeni, stavit će putem Tajništva prijedlog i ocjenu Povjerenstva na raspolaganje svim strankama i promatračima i pozvat će ih da podnesu informacije navedene u Dodatku E; ili
 - (b) kako se nije uvjerio da su kriteriji provjere ispunjeni, obavijestit će putem Tajništva sve stranke i promatrače, stavit će prijedlog i ocjenu Povjerenstva na raspolaganje svim strankama i promatračima, a prijedlog će biti odbijen.
5. Svaka stranka Povjerenstvu može ponovno podnijeti prijedlog kojeg je Povjerenstvo odbilo temeljem stavka 4. U ponovnom podnesku može biti sadržana svaka briga stranke kao i opravdanje za

dodatno razmatranje na Povjerenstvu. Ako nakon takvog postupka Povjerenstvo ponovno odbije prijedlog, stranka može osporiti odluku Povjerenstva, a Konferencija stranaka razmotrit će to pitanje na svojoj sljedećoj sjednici. Na temelju kriterija provjere iz Dodatka D te uzimajući u obzir ocjenu Povjerenstva i svaku dodatnu informaciju koju pruže stranke ili promatrači, Konferencija stranaka može odlučiti da se prijedlog uputi u daljnji postupak.

6. Ako je Povjerenstvo odlučilo da su ispunjeni kriteriji provjere, ili je Konferencija stranaka odlučila da bi prijedlog trebalo uputiti u daljnji postupak, Povjerenstvo će nastaviti s ispitivanjem prijedloga, uzimajući pritom u obzir svaku primljenu dodatnu relevantnu informaciju, i pripremiti će nacrt profila opasnosti u skladu s Dodatkom E. Povjerenstvo će putem Tajništva staviti nacrt na raspolaganje svim strankama i promatračima, prikupiti njihove tehničke primjedbe, i uzimajući te primjedbe u obzir, dopuniti profil opasnosti.

7. Ako se na temelju profila opasnosti provedenog u skladu s Dodatkom E Povjerenstvo odluči:

(a) kako je vjerojatno da će kemikalija, kao rezultat njenog dalekosežnog prijenosa kroz okoliš, proizvesti znatno štetno djelovanje na ljudsko zdravlje i/ili okoliš tako da je opravdana globalna akcija, prijedlog će biti stavljen u daljnji postupak. Nedostatak pune znanstvene sigurnosti neće biti prepreka za stavljanje prijedloga u daljnji postupak. Povjerenstvo će putem Tajništva pozvati sve stranke i promatrače na pružanje informacija u vezi razloga navedenih u Dodatku F. Zatim će pripremiti procjenu upravljanja opasnošću koja će obuhvaćati analizu mogućih nadzornih mjera za kemikaliju, u skladu s istim Dodatkom; ili

(b) kako prijedlog ne bi trebalo staviti u daljnji postupak, Povjerenstvo će putem Tajništva profil opasnosti staviti na raspolaganje svim strankama i prijedlog odbiti.

8. Za svaki prijedlog odbijen temeljem stavka 7.(b) stranka može zatražiti Konferenciju stranaka da razmotri davanje upute Povjerenstvu da pozove stranku koja podnosi prijedlog i druge stranke na davanje dodatnih informacija unutar razdoblja od najviše jedne godine. Po isteku tog razdoblja, a na temelju svake dobivene informacije, Povjerenstvo će temeljem stavka 6. ponovno razmotriti prijedlog uz prioritet o kojem treba odlučiti Konferencija stranaka. Ako nakon ovog postupka Povjerenstvo ponovno odbije prijedlog, stranka može osporiti odluku Povjerenstva, a Konferencija stranaka razmotrit će to pitanje na svojoj sljedećoj sjednici. Na temelju profila opasnosti izrađenog u skladu s Dodatkom E te uzimajući u obzir ocjenu Povjerenstva i svaku dodatnu informaciju pruženu od bilo koje stranke ili promatrača, Konferencija stranaka može odlučiti kako prijedlog treba staviti u daljnji postupak. Ako Konferencija stranaka odluči da će se prijedlog staviti u daljnji postupak, Povjerenstvo će tada izraditi ocjenu upravljanja opasnošću.

9. Na temelju profila opasnosti navedenog u stavku 6. i ocjene upravljanja opasnošću navedene u stavku 7.(a) ili stavku 8. Povjerenstvo će preporučiti treba li Konferencija stranaka razmotriti kemikaliju radi uvrštenja u popis u dodacima A, B i/ili C. Vodeći računa o preporukama Povjerenstva, uključujući i svaku znanstvenu neizvjesnost, Konferencija stranaka odlučit će, na oprezan način, hoće li kemikalija biti uvrštena u popis u Dodacima A, B i/ili C, i navedene odnosne nadzorne mjere.

Članak 9. Razmjena informacija

1. Svaka će stranka olakšati ili poduzimati razmjenu informacija relevantnih za:

(a) smanjenje ili uklanjanje proizvodnje, uporabe ili ispuštanja postojanih organskih onečišćujućih tvari; i

(b) alternative za postojane organske onečišćujuće tvari, uključujući informacije koje se odnose na njihove opasnosti kao i ekonomske i socijalne troškove.

2. Informacije iz stavka 1 stranke će razmjenjivati izravno ili putem Tajništva.
3. Svaka stranka odredit će nacionalno tijelo za razmjenu tih informacija.
4. Tajništvo će služiti kao mehanizam za razmjenu podataka i koordinaciju informacija o postojećim organskim onečišćujućim tvarima, uključujući informacije koje su pružile stranke, međuvladine organizacije i nevladine organizacije.
5. Za potrebe ove Konvencije neće se smatrati povjerljivim informacije o ljudskom zdravlju i sigurnosti te okolišu. Stranke koje razmjenjuju druge informacije temeljem ove Konvencije zaštitit će svaku povjerljivu informaciju na način koji međusobno dogovore.

Članak 10. Informiranje, svijest i obrazovanje javnosti

1. Svaka će stranka u okviru svojih mogućnosti promicati i olakšavati:
 - (a) svijest i znanje među onima (u svojoj zemlji) koji određuju politike i donose odluke u pogledu postojećih organskih onečišćujućih tvari;
 - (b) pružanje javnosti svih raspoloživih informacija o postojećim organskim onečišćujućim tvarima, vodeći računa o članku 9., stavak 5.;
 - (c) razvoj i provedbu obrazovnih programa i programa povećanja svijesti, posebno za žene, djecu i one najmanje obrazovane, o postojećim organskim onečišćujućim tvarima kao i njihovom djelovanju na zdravlje i okoliš te o alternativama za iste;
 - (d) sudjelovanje javnosti u bavljenju pitanjem postojećih organskih onečišćujućih tvari i njihova djelovanja na zdravlje i okoliš te u razvijanju primjerenih odgovora, uključujući i mogućnosti za pružanje ulaznih informacija na nacionalnoj razini u vezi provedbe ove Konvencije;
 - (e) obuku radnika, znanstvenika, odgojitelja te tehničkog i rukovodećeg osoblja;
 - (f) izradu i razmjenu obrazovnog materijala i materijala o povećanju svijesti na nacionalnoj i međunarodnoj razini; i
 - (g) razvoj i provedbu obrazovnih programa i programa obuke na nacionalnoj i međunarodnoj razini.
2. Svaka će stranka u okviru svojih mogućnosti osigurati da javnost ima pristup informacijama navedenim u stavku 1. i da ove informacije budu uvijek ažurirane.
3. Svaka stranka će u okviru svojih mogućnosti poticati industrijske i profesionalne korisnike da na nacionalnoj i, kako je primjereno, subregionalnoj, regionalnoj i globalnoj razini promiču i olakšavaju pružanje informacija navedenih u stavku 1.
4. Prilikom pružanja informacija o postojećim organskim onečišćujućim tvarima i njihovim alternativama stranke mogu koristiti sigurnosne listove podataka, izvješća, javne medije i druga sredstva komunikacije, te mogu osnovati informativne centre na nacionalnoj i regionalnoj razini.
5. Svaka će stranka s razumijevanjem razmotriti razvijanje mehanizama, kao što su primjerice registri ispuštanja i prijenosa onečišćavala, radi prikupljanja i širenja informacija o procjenama godišnjih količina ispuštenih ili odloženih kemikalija navedenih u Dodatku A, B ili C.

Članak 11.
Istraživanje, razvoj i praćenje

1. Stranke će, u okviru svojih mogućnosti, na nacionalnoj i međunarodnoj razini poticati i/ili poduzimati primjerena istraživanja, razvoj, praćenje i suradnju vezanu uz postojane organske onečišćujuće tvari i, gdje je to primjereno, uz njihove alternative i predlagati postojane organske onečišćujuće tvari, uključujući i o:

- (a) izvorima i ispuštanjima u okoliš;
- (b) prisutnostima, razinama i kretanjima kod ljudi i u okolišu;
- (c) prijenosu kroz okoliš, uništenju i transformaciji;
- (d) utjecajima na ljudsko zdravlje i okoliš;
- (e) društveno-gospodarskim i kulturnim utjecajima;
- (f) smanjenju i/ili uklanjanju ispuštanja; i
- (g) usklađenim metodologijama za izradu popisa izvora proizvodnje i analitičkih tehnika za mjerenje ispuštanja.

2. Prilikom poduzimanja akcija iz stavka 1. stranke će u okviru svojih mogućnosti:

(a) podržavati i dalje razvijati, kako je primjereno, međunarodne programe, mreže i organizacije u cilju definiranja, vođenja, ocjenjivanja i financiranja istraživanja, prikupljanja podataka i praćenja, vodeći računa o potrebi da se dvostruki posao svede na minimum;

(b) podržavati nacionalna i međunarodna nastojanja za jačanjem nacionalnih znanstvenih i istraživačkih sposobnosti, posebno u zemljama u razvoju i zemljama s gospodarstvima u tranziciji te promicati pristup podacima i analizama te razmjenu istih;

(c) uzimati u obzir zabrinutost i potrebe, posebno na području financijskih i tehničkih resursa, zemalja u razvoju i zemalja s gospodarstvom u tranziciji, i surađivati u poboljšanju njihovih mogućnosti da sudjeluju u nastojanjima navedenim u podstavcima (a) i (b);

(d) poduzimati istraživački rad usmjeren prema ublažavanju učinaka postojanih organskih onečišćujućih tvari na reproduktivno zdravlje;

(e) na vrijeme i redovito učiniti dostupnim javnosti rezultate svojih aktivnosti na istraživanju, razvoju i praćenju navedenih u ovom stavku; i

(f) poticati i/ili provoditi suradnju u pogledu čuvanja i održavanja informacija dobivenih putem istraživanja, razvoja i praćenja.

Članak 12.
Tehnička pomoć

1. Stranke prepoznaju da je pružanje pravodobne i primjerene tehničke pomoći kao odgovor na zahtjeve iz zemalja u razvoju i zemalja s gospodarstvom u tranziciji ključno za uspješnu provedbu ove Konvencije.

2. Stranke će surađivati u cilju pružanja pravodobne i primjerene tehničke pomoći strankama koje su zemlje u razvoju i zemlje s gospodarstvom u tranziciji, uzimajući pritom u obzir njihove posebne potrebe, kako bi im pomogle pri razvijanju i jačanju njihovog kapaciteta za provedbu njihovih obveza temeljem ove Konvencije.

3. U tom pogledu tehnička pomoć koju će pružati stranke koje su razvijene zemlje i druge stranke u skladu sa svojim mogućnostima, uključivat će, kada je to primjereno i međusobno

dogovoreno, tehničku pomoć za osposobljavanje kapaciteta vezano uz provedbu obveza temeljem ove Konvencije. Daljnje upute u tom pogledu pružit će Konferencija stranaka.

4. Stranke će se, kada je to primjereno, dogovoriti aranžmane u pogledu pružanja tehničke pomoći i promicanja prijenosa tehnologije strankama koje su zemlje u razvoju i zemlje s gospodarstvom u tranziciji, a vezano uz provedbu ove Konvencije. Ti će sporazumi uključivati regionalne i subregionalne centre za osposobljavanje i prijenos tehnologije kako bi se strankama koje su zemlje u razvoju i zemlje s gospodarstvom u tranziciji pomoglo u ispunjenju njihove obveze temeljem ove Konvencije. Daljnje upute u tom pogledu pružit će Konferencija stranaka.

5. Stranke će, u kontekstu ovog članka, a u pogledu njihovih akcija vezanih uz tehničku pomoć, u punoj mjeri uzeti u obzir posebne potrebe i posebnu situaciju najnerazvijenijih zemalja i malih otočnih država u razvoju.

Članak 13.

Financijski izvori i mehanizmi

1. Svaka se stranka obvezuje kako će pružiti, u okviru svojih mogućnosti, financijsku potporu i poticaje za one nacionalne aktivnosti čija je namjera postizanje cilja ove Konvencije u skladu s njezinim vlastitim nacionalnim planovima, prioritetima i programima.

2. Stranke koje su razvijene zemlje pružit će nove i dodatne financijske izvore u cilju omogućavanja strankama zemljama u razvoju i strankama s gospodarstvom u tranziciji da snose ugovorene pune rastuće troškove provedbenih mjera kojima se ispunjavaju njihove obveze temeljem ove Konvencije kako je ugovoreno između stranke primatelja i pravne osobe koja sudjeluje u mehanizmu opisanom u stavku 6. Ostale stranke mogu također na dobrovoljnoj osnovi i u skladu s njihovim mogućnostima pružiti takve financijske izvore. Također će se poticati doprinosi iz drugih izvora. U ispunjavanju ovih obveza uzet će se u obzir odgovarajuće potrebe, predvidivost, pravodobnost pritjecanja sredstava te jednolika podjela među strankama.

3. Stranke koje su razvijene zemlje, i druge stranke u skladu sa svojim mogućnostima i u skladu sa svojim nacionalnim planovima, prioritetima i programima, mogu također pružiti a stranke koje su zemlje u razvoju i stranke s gospodarstvima u tranziciji mogu koristiti financijske resurse da bi pomogli u provedbi ove Konvencije kroz druge bilateralne, regionalne i multilateralne izvore ili kanale.

4. Mjera u kojoj će stranke-države u razvoju djelotvorno provoditi svoje obveze temeljem ove Konvencije zavisit će o djelotvornoj provedbi obveza stranaka razvijenih zemalja temeljem ove Konvencije u vezi s financijskim izvorima, tehničkom pomoći i prijenosom tehnologije. U potpunosti će se uzeti u obzir, vodeći u dužnoj mjeri računa o potrebi za zaštitom ljudskog zdravlja i okoliša, činjenicu da su održivi gospodarski i socijalni razvoj i iskorjenjivanje siromaštva prvi i najvažniji prioriteti stranaka zemalja u razvoju.

5. Stranke će pri svojim akcijama vezanim uz financiranje u punoj mjeri voditi računa o specifičnim potrebama i posebnoj situaciji najnerazvijenijih zemalja i malih otočnih država u razvoju.

6. Ovime se određuje mehanizam za osiguranje odgovarajućih i održivih financijskih resursa strankama zemljama u razvoju i strankama s gospodarstvom u tranziciji u vidu bespovratnih sredstava ili koncesije, u cilju pomoći pri njihovoj provedbi Konvencije. Za potrebe ove Konvencije mehanizam će djelovati pod upravom, kako bude primjereno, i vodstvom Konferencije stranaka, i istoj će odgovarati. Funkcioniranje mehanizma bit će povjereno jednoj ili više pravnih osoba, uključujući postojeće međunarodne pravne osobe, kako će odlučiti Konferencija stranaka. Mehanizam može također obuhvaćati druge pravne osobe koje pružaju multilateralnu, regionalnu i bilateralnu financijsku i tehničku pomoć. Doprinosi za mehanizam izvršit će se kao dodatni uz druge financijske

doznake strankama koje su zemlje u razvoju i strankama s gospodarstvima u tranziciji, kako je navedeno u stavku 2. i u skladu s istim.

7. U skladu s ciljevima ove Konvencije i stavkom 6., Konferencija stranaka će na svom prvom sastanku usvojiti odgovarajuće upute koje treba osigurati za mehanizam i sporazumjet će se s pravnom osobom ili osobama koje sudjeluju u financijskom mehanizmu o sporazumima na temelju kojih će se isti provesti. Upute će, inter alia, obuhvatiti:

(c) određivanje političkih, strateških i programskih prioriteta kao i jasnih i detaljnih mjerila i smjernica u pogledu udovoljavanja uvjetima za pristup i korištenje financijskih resursa, uključujući redovito praćenje i ocjenu korištenja;

(d) podnošenje redovnih izvješća pravnih osoba ili osoba Konferenciji stranaka o primjerenosti i održivosti financiranja za aktivnosti relevantne za provedbu ove Konvencije;

(e) promicanje pristupa, mehanizama i sporazuma za financiranje iz višestrukih izvora;

(f) modalitete za određivanje, na predvidiv i prepoznatljiv način, iznosa sredstava potrebnih i raspoloživih za provedbu ove Konvencije, imajući u vidu da za postupno isključenje iz uporabe postojećih organskih onečišćujućih tvari može biti potrebno trajno financiranje, i uvjeta pod kojima će se taj iznos povremeno pregledati; i

(g) modalitete pružanja pomoći zainteresiranim strankama u pogledu procjene potreba, informacija o raspoloživim izvorima sredstava i obrascima financiranja, u cilju olakšanja njihove koordinacije.

8. Najkasnije na svom drugom sastanku a zatim u redovitim razmacima Konferencija stranaka će pregledati djelotvornost mehanizma ustanovljenog temeljem ovog članka, njegovu mogućnost ispunjavanja promjenjivih potreba stranaka zemalja u razvoju i stranaka zemalja s gospodarstvom u tranziciji, mjerila i upute navedene u stavku 7., razinu financiranja kao i djelotvornost rada institucionalnih pravnih osoba kojima je povjeren vođenje financijskog mehanizma. Konferencija stranaka će na temelju gornjeg pregleda po potrebi poduzeti primjerene akcije u cilju poboljšanja djelotvornosti mehanizma, uključujući i putem preporuka i uputa o mjerama za osiguranje primjerenog i održivog financiranja kojim bi se ispunile potrebe stranaka.

Članak 14.

Privremeni financijski sporazumi

Institucionalna organizacija Globalnog fonda za okoliš koji djeluje u skladu s Ispravom o uspostavi restrukturiranog Globalnog fonda za okoliš, bit će privremeno glavna pravna osoba kojoj će biti povjeren rad financijskog mehanizma navedenog u članku 13., i to tijekom razdoblja između datuma stupanja ove Konvencije na snagu i prvog sastanka Konferencije stranaka, ili do vremena kad će Konferencija stranaka odlučiti koja će institucionalna organizacija biti određena u skladu s člankom 13. Institucionalna organizacija Globalnog fonda za okoliš trebala bi ispuniti tu funkciju kroz operativne mjere vezane specifično uz postojeane organske onečišćujuće tvari, vodeći računa o tome da bi mogli biti potrebni novi aranžmani za to područje.

Članak 15.

Izvješćivanje

1. Svaka će stranka izvješćivati Konferenciju stranaka o mjerama koje je poduzela u cilju provedbe odredbi ove Konvencije i o djelotvornosti tih mjera u ispunjavanju ciljeva Konvencije.

2. Svaka će stranka pružiti Tajništvu:

(a) statističke podatke o svojim ukupnim količinama proizvodnje, uvoza i izvoza kemikalija navedenih u Dodatku A i Dodatku B ili razumnu procjenu tih podataka; i

(b) u mjeri u kojoj je to moguće, popis država iz kojih je uvezla svaku od tih tvari i države kojima je izvezla svaku od tih tvari.

3. Ovo će izvješćivanje biti u povremenim intervalima i u formatu o kojem će odlučiti Konferencija stranaka na svom prvom sastanku.

Članak 16.

Ocjena djelotvornosti

1. Konferencija stranaka će ocjenjivati djelotvornost ove Konvencije, i to počevši četiri godine nakon datuma stupanja na snagu ove Konvencije, te zatim povremeno u intervalima o kojima će odlučiti Konferencija stranaka.

2. U cilju olakšavanja takve ocjene Konferencija stranaka će na svom prvom sastanku započeti s uspostavom sporazuma kako bi osigurala usporedive podatke dobivene praćenjem prisutnosti kemikalija navedenih u Dodatku A, B i C kao i njihovog regionalnog i globalnog prijenosa u okolišu. Te sporazume:

(a) stranke bi trebale provoditi na regionalnoj osnovi, kada je to primjereno, u skladu s njihovim tehničkim i financijskim mogućnostima, koristeći u mogućoj mjeri postojeće programe i mehanizme praćenja i promičući usklađenost pristupa;

(b) moguće je po potrebi dopuniti, vodeći računa o razlikama među regijama i njihovim mogućnostima provedbe aktivnosti praćenja; i

(c) ti će aranžmani sadržavati izvješća Konferenciji stranaka o rezultatima aktivnosti praćenja na regionalnoj i globalnoj osnovi, u intervalima koje će odrediti Konferencija stranaka.

3. Ocjenjivanje opisano u stavku 1. vodit će se na temelju raspoloživih znanstvenih informacija, informacija o okolišu, tehničkih i ekonomskih informacija, uključujući:

(a) izvješća i druge informacije o praćenju pružene temeljem stavka 2.;

(b) nacionalna izvješća podnesena temeljem članka 15.; i

(c) informacije o nepoštivanju pružene temeljem postupaka određenih u članku 17.

Članak 17.

Nepoštivanje

Konferencija stranaka će, što je moguće prije, izraditi i odobriti postupke i institucionalne mehanizme pomoću kojih će se odrediti nepoštivanje odredbi ove Konvencije i postupak sa strankama kod kojih se ustanovi nepoštivanje ovih odredbi.

Članak 18.

Rješavanje sporova

1. Stranke će riješiti svaki međusobni spor u vezi s tumačenjem ili primjenom ove Konvencije pregovorima ili putem drugih mirnih sredstava po svom izboru.

2. Prilikom ratifikacije, prihvata, odobrenja ili pristupa Konvenciji, ili u bilo kojem trenutku nakon toga, stranka koja nije organizacija regionalne gospodarske integracije može izjaviti u pisanoj

ispravi koju podnese depozitaru da u pogledu bilo kojeg spora u vezi s tumačenjem ili primjenom Konvencije priznaje kao obavezno, u odnosu na svaku stranku koja je prihvatila istu obvezu, jedno od ili oba sljedeća sredstva za rješavanje sporova:

(a) arbitražu u skladu s postupcima koji će se usvojiti na konferenciji stranaka što je prije moguće u dodatku;

(b) podnošenje spora Međunarodnom sudu pravde.

3. Stranka koja je organizacija regionalne gospodarske integracije može dati izjavu s istim učinkom u pogledu arbitraže u skladu s postupkom navedenim u stavku 2.(a).

4. Izjava dana temeljem stavka 2. ili stavka 3. ostat će na snazi dok ne prestane vrijediti u skladu s njezinim uvjetima ili po isteku tri mjeseca od polaganja kod depozitara pisane obavijesti o njenom opozivu.

5. Istek izjave, obavijest o opozivu ili nova izjava neće ni na koji način utjecati na postupke koji se vode pred arbitražnim sudom ili Međunarodnom sudu pravde, osim ako stranke u sporu ne odluče drukčije.

6. Ako stranke u sporu nisu prihvatile isti postupak ili nijedan postupak temeljem stavka 2. i ako spor nisu mogle riješiti unutar dvanaest mjeseci od obavijesti jedne stranke drugoj o tome da među njima postoji spor, spor će na zahtjev bilo koje stranke u sporu biti podnesen odboru za mirenje. Odbor za mirenje podnijet će izvješće s preporukama. Dodatni postupci u vezi s pomirbenim odborom bit će sadržani u dodatku kojeg će Konferencija stranaka usvojiti najkasnije na svom drugom sastanku.

Članak 19.

Konferencija stranaka

1. Ovime se osniva Konferencija stranaka.

2. Prvo zasjedanje Konferencije stranaka sazvat će izvršni direktor Programa za zaštitu okoliša Ujedinjenih naroda najkasnije godinu dana po stupanju na snagu ove Konvencije. Potom će se redovna zasjedanja Konferencije stranaka održavati u redovitim intervalima o kojima će odlučiti Konferencija.

3. Izvanredna zasjedanja Konferencije stranaka održavat će se kada to Konferencija bude smatrala potrebnim, ili na pisani zahtjev bilo koje stranke uz uvjet da dobije podršku najmanje jedne trećine stranaka.

4. Na svom prvom zasjedanju Konferencija stranaka treba konsenzusom postići sporazum i usvojiti poslovnik i financijska pravila za sebe i svako pomoćno tijelo kao i financijske odredbe kojima će se urediti rad Tajništva.

5. Konferencija stranaka treba stalno razmatrati i ocjenjivati provedbu ove Konvencije. Obavljat će funkcije namijenjene joj Konvencijom i u tu svrhu će:

(a) ustanoviti, pored zahtjeva iz stavka 6., takva pomoćna tijela kakva će smatrati potrebnim za provedbu Konvencije;

(b) surađivati, kada bude primjereno, s nadležnim međunarodnim organizacijama i međuvladinim i nevladinim tijelima; i

(a) redovito razmatrati sve informacije koje su stranke stavile na raspolaganje temeljem članka 15., uključujući razmatranja o djelotvornosti članka 3. stavak 2.(b)(iii);

(b) razmotriti i poduzeti sve dodatne akcije koje mogu biti potrebne za postizanje ciljeva Konvencije.

6. Konferencija stranaka će na svom prvom zasjedanju ustanoviti pomoćno tijelo pod nazivom Povjerenstvo za razmatranje postojanih organskih onečišćujućih tvari, a u svrhu izvršavanja funkcija koje će tom Povjerenstvu biti određene ovom Konvencijom. U tom pogledu:

(a) konferencija stranaka imenovat će članove Povjerenstva za razmatranje postojanih organskih onečišćujućih tvari. Članovi Povjerenstva bit će stručnjaci koje će odrediti vlade za područje procjene ili upravljanja kemikalijama. Članovi Povjerenstva bit će imenovani na temelju nepristrane zemljopisne distribucije;

(b) konferencija stranaka odlučit će o smjernicama, organizaciji i radu Povjerenstva; i

(c) povjerenstvo će svakako uložiti napor kako bi svoje preporuke donio konsenzusom. Ako sva nastojanja za postizanjem konsenzusa budu iscrpljena, a konsenzus se ne postigne, ta će preporuka kao krajnja mogućnost biti donesena dvotrećinskom većinom glasova prisutnih članova koji glasuju.

7. Konferencija stranaka će na svom trećem zasjedanju ocijeniti stalnu potrebu za postupkom sadržanim u članku 3, stavak 2.(b), uključujući i razmatranje njegove djelotvornosti.

8. Ujedinjeni narodi, njihove specijalizirane agencije i Međunarodna agencija za atomsku energiju kao i svaka država koja nije stranka ove Konvencije mogu kao promatrači biti zastupljeni na zasjedanjima Konferencije stranaka. Svakom tijelu ili agenciji, bilo nacionalnoj ili međunarodnoj, vladinoj ili nevladinoj, koja je kvalificirana za pitanja obuhvaćena Konvencijom i koja je obavijestila Tajništvo o svojoj želji da kao promatrač bude zastupljena na zasjedanju Konferencije stranaka može biti dozvoljeno prisustvovanje, osim ako se ne usprotivi najmanje jedna trećina prisutnih stranaka. Pristup i sudjelovanje promatrača zavisit će o poslovniku kojeg će usvojiti Konferencija stranaka.

Članak 20. Tajništvo

1. Ovime se uspostavlja Tajništvo.

2. Poslovi Tajništva će biti:

(a) pripremati zasjedanja Konferencije stranaka i njezinih pomoćnih tijela i pružati im potrebne usluge;

(b) na zahtjev olakšavati pružanje pomoći u provedbi ove Konvencije strankama, posebno strankama-zemljama u razvoju i strankama s gospodarstvima u tranziciji;

(c) osigurati potrebnu koordinaciju s tajništvima drugih relevantnih međunarodnih tijela;

(d) izrađivati i stavljati strankama na raspolaganje periodična izvješća temeljena na informacijama dobivenim temeljem članka 15. i drugim raspoloživim informacijama;

(e) sklapati, prema općim uputama Konferencije stranaka, takve administrativne i ugovorne sporazume kakvi mogu biti potrebni za djelotvorno obavljanje njegove funkcije; i

(f) obavljati druge poslove Tajništva navedene u ovoj Konvenciji i druge poslove koje može odrediti Konferencija stranaka.

3. Poslove Tajništva za ovu Konvenciju obavljat će izvršni direktor Programa za okoliš Ujedinjenih naroda, osim ako Konferencija stranaka ne odluči tročtvrtinskom većinom prisutnih stranaka koje glasuju da se poslovi Tajništva povjere jednoj ili više međunarodnih organizacija.

Članak 21. Izmjene i dopune Konvencije

1. Svaka stranka može predložiti izmjene i dopune ove Konvencije.
2. Izmjene i dopune ove Konvencije usvojit će se na zasjedanju Konferencije stranaka. Tajništvo će tekst svake predložene izmjene i dopune priopćiti strankama najkasnije šest mjeseci prije zasjedanja na kojem će tekst biti predložen na usvajanje. Tajništvo će predložene izmjene i dopune priopćiti i potpisnicima ove Konvencije te na znanje depozitaru.
3. Stranke će nastojati postići sporazum konsenzusom o svim predloženim izmjenama i dopunama ove Konvencije. Ako se iscrpe sva nastojanja za postizanje konsenzusa, a sporazum nije postignut, izmjena i dopuna će, kao posljednja mogućnost, biti usvojena tročtvrtinskom većinom glasova prisutnih stranaka koje glasuju.
4. Depozitar će izmjenu i dopunu priopćiti svim strankama radi ratifikacije, prihvata ili odobrenja.
5. Depozitar će o ratifikaciji, prihvatu ili odobrenju izmjene i dopune biti obaviješten u pisanom obliku. Izmjena i dopuna usvojena u skladu sa stavkom 3. stupit će na snagu za stranke koje su je prihvatile devedesetog dana od datuma polaganja isprave o ratifikaciji, prihvatu ili odobrenju od strane najmanje tri četvrtine stranaka. Potom će izmjena i dopuna stupiti na snagu za svaku drugu stranku devedesetog dana od datuma kada ova stranka položi svoju ispravu o ratifikaciji, prihvatu ili odobrenju izmjene i dopune.

Članak 22. Usvajanje i izmjene i dopune dodataka

1. Dodaci ovoj Konvenciji činit će njen sastavni dio i, osim kada je izričito drukčije određeno, pozivanje na Konvenciju predstavljat će istodobno i pozivanje na bilo koji njezin dodatak.
2. Svaki daljnji dodatak ograničit će se na proceduralna, znanstvena, tehnička ili administrativna pitanja.
3. Sljedeći postupak primjenjivat će se na predlaganje, usvajanje i stupanje na snagu daljnjih dodataka ovoj Konvenciji:
 - (a) daljnji dodaci predlagat će se i usvajati u skladu s postupkom određenim u članku 21. stavak 1., 2. i 3.;
 - (b) svaka stranka koja nije u mogućnosti prihvata daljnjeg dodatka obavijestit će o tome depozitara, u pisanom obliku i u roku od jedne godine od datuma priopćenja od strane depozitara o usvajanju daljnjeg dodatka. depozitar će bez odlaganja obavijestiti sve stranke o svakoj takvoj primljenoj obavijesti. Stranke mogu u svakom trenutku povući prethodnu obavijest o ne prihvatu daljnjeg dodatka, i taj će dodatak potom stupiti na snagu za tu stranku zavisno od odredbi podstavka (c).
 - (c) po isteku godine dana od datuma priopćenja depozitara o usvajanju daljnjeg dodatka isti će stupiti na snagu za sve stranke koje nisu podnijele obavijest u skladu s odredbama podstavka (b).
4. Predlaganje, usvajanje i stupanje na snagu izmjena i dopuna Dodatka A, B ili C podliježu istim postupcima kao i za predlaganje, usvajanje i stupanje na snagu daljnjih dodataka ovoj

Konvenciji, izuzev što izmjena i dopuna Dodatka A, B ili C neće stupiti na snagu za svaku stranku koja je u skladu s člankom 25., stavak 4. dala izjavu u pogledu izmjene i dopune tih dodataka, u kojem će slučaju svaka takva izmjena i dopuna stupiti na snagu za takvu stranku devedesetog dana od datuma deponiranja kod depozitara njezinih isprava o ratifikaciji, prihvatu, odobrenju ili pristupu toj izmjeni i dopuni.

5. Na predlaganje, usvajanje i stupanje na snagu izmjene i dopune Dodatka D, E ili F primjenjivat će se sljedeći postupak:

- (a) izmjene i dopune predlagat će se u skladu s postupkom iz članka 21. stavak 1. i 2.;
- (b) stranke će konsenzusom odlučivati o izmjenama i dopunama Dodatka D, E ili F; i
- (c) odluku o izmjeni i dopuni Dodatka D, E ili F depozitar će odmah priopćiti strankama.

Izmjena i dopuna stupit će na snagu za sve stranke na datum koji treba biti naveden u odluci.

6. Ako se daljnji dodatak ili izmjena i dopuna dodatka odnosi na izmjenu i dopunu ove Konvencije, daljnji dodatak ili izmjena i dopuna neće stupiti na snagu dok ne stupi na snagu izmjena i dopuna Konvencije.

Članak 23. Pravo glasa

1. Svaka stranka ove Konvencije imat će jedan glas, osim kada se primjenjuju odredbe iz stavka 2.

2. Regionalne organizacije gospodarske integracije, u pitanjima u okviru njihove nadležnosti, imaju ostvariti pravo glasovanja brojem glasova jednakim broju njihovih država članica koje su stranke ove Konvencije. Takva organizacija neće ostvariti svoje pravo glasa ako bilo koja od njezinih država članica ostvari svoje pravo glasa i obrnuto.

Članak 24. Potpisivanje

Ova Konvencija bit će otvorena za potpisivanje svim državama i regionalnim organizacijama integracije u Stockholmu, 23. svibnja 2001. i u sjedištu Ujedinjenih naroda u New Yorku, od 24. svibnja 2001. do 22. svibnja 2002.

Članak 25. Ratifikacija, prihvata, odobrenje ili pristup

1. Ova Konvencija podliježe ratifikaciji, prihvatu ili odobrenju od strane država i regionalnih organizacija gospodarske integracije. Bit će otvorena za pristup od strane država i regionalnih organizacija gospodarske integracije od dana nakon datuma zatvaranja Konvencije za potpisivanje. Isprava o ratifikaciji, prihvatu, odobrenju ili pristupu bit će položena kod depozitara.

2. Svaka regionalna organizacija gospodarske integracije koja postane strankom ove Konvencije, a da nijedna od njezinih država članica nije stranka Konvencije, bit će obvezana svim obvezama temeljem Konvencije. U slučaju takvih organizacija čija je jedna ili više država članica stranka ove Konvencije, organizacija i njene države članice odlučit će o odgovornostima svake od njih za izvršenje svojih obaveza temeljem ove Konvencije. U takvim slučajevima organizacija i države članice neće imati pravo na istodobno vršenje prava temeljem ove Konvencije.

3. Regionalna organizacija gospodarske integracije u svojoj ispravi o ratifikaciji, prihvatu, odobrenju ili pristupu izjasnit će se o opsegu svojih ovlasti u odnosu na pitanja uređena ovom Konvencijom. Svaka takva organizacija također će obavijestiti depozitara, koji će obavijestiti stranke, o svim mjerodavnim promjenama u pogledu opsega njezinih ovlasti.

4. Svaka stranka u svojoj ispravi o ratifikaciji, prihvatu, odobrenju ili pristupu može izjaviti u pogledu istog da će svaka izmjena i dopuna Dodatka A, B ili C stupiti na snagu nakon polaganja njene isprave o ratifikaciji, prihvatu, odobrenju ili pristupu u odnosu na istu.

Članak 26.
Stupanje na snagu

1. Ova Konvencija stupit će na snagu devedesetog dana od datuma polaganja pedesete isprave o ratifikaciji, prihvatu, odobrenju ili pristupu.

2. Za svaku državu ili regionalnu organizaciju gospodarske integracije koja ratificira, prihvaća ili odobrava ovu Konvenciju ili istoj pristupa nakon polaganja pedesete isprave o ratifikaciji, prihvatu, odobrenju ili pristupu, Konvencija će stupiti na snagu devedesetog dana od datuma kada takva država ili regionalna organizacija gospodarske integracije položi svoju ispravu o ratifikaciji, prihvatu, odobrenju ili pristupu.

3. Za potrebe stavka 1. i 2. svaka isprava položena od strane regionalne organizacije gospodarske integracije neće se pribrojiti kao dodatna isprava ispravama položenim od strane država članica te organizacije.

Članak 27.
Rezerve

Na ovu Konvenciju ne mogu se izjaviti rezerve.

Članak 28.
Povlačenje

1. U svakom trenutku po proteku tri godine od datuma kada je ova Konvencija stupila na snagu za neku stranku, ta se stranka može povući iz Konvencije pisanom obaviješću depozitaru.

2. Svako takvo povlačenje stupit će na snagu nakon isteka godine dana od datuma na koji je depozitar zaprimio obavijest o povlačenju, ili onoga kasnijeg datuma koji se može navesti u obavijesti o povlačenju.

Članak 29.
Depozitar

Depozitar ove Konvencije je glavni tajnik Ujedinjenih naroda.

Članak 30.
Vjerodostojni tekstovi

Izvornik ove Konvencije, čiji su arapski, kineski, engleski, francuski, ruski i španjolski tekst jednako vjerodostojni, položiti će se kod glavnog tajnika Ujedinjenih naroda.

U POTVRDU NAVEDENOG, niže potpisani, u tu svrhu propisno ovlašteni, potpisali su ovu Konvenciju.

Sastavljeno u Stockholmu, ovoga dvadeset i drugoga dana mjeseca svibnja, dvijetisuće i prve godine.

Dodatak A
UKLANJANJE
Dio I

Kemikalija	Aktivnost	Posebno izuzeće
Aldrin* CAS: 309-00-2	proizvodnja	nema
	uporaba	lokalni ekto paraziticid insekticid
Klordan* CAS: 57-74-9	proizvodnja	kako je dozvoljeno za stranke navedene u registru
	uporaba	lokalni ekto paraziticid insekticid termiticid termiticid u zgradama i nasipima/branama termiticid u cestama aditiv ljepilima za šperploče
Dieldrin* CAS: 60-57-1	proizvodnja	nema
	uporaba	u poljoprivrednim aktivnostima
Endrin* CAS: 72-20-8	proizvodnja	nema
	uporaba	nema
Heptaklor* CAS: 76-44-8	proizvodnja	nema
	uporaba	termiticid termiticid u konstrukcijama kuća termiticid (podzemni) obrada drva koristi se u kutijama podzemnih kablova
Heksaklorobenzen CAS: 118-74-1	proizvodnja	kako je dozvoljeno za stranke navedene u registru
	uporaba	međuproizvod otapalo u pesticidu međuproizvod u zatvorenom sustavu ograničenom na lokaciju
Mirex* CAS: 2385-85-5	proizvodnja	kako je dozvoljeno za stranke navedene u registru
	uporaba	termiticid
Toksafen CAS: 8001-35-2	proizvodnja	nema
	uporaba	nema
Poliklorirani bifenili (PCB)*	proizvodnja	nema
	uporaba	predmeti u uporabi u skladu s odredbama Dijela II ovog Dodatka

Napomene:

- (i) izuzev u slučajevima kada je u ovoj Konvenciji drukčije navedeno, količine kemikalija koje se u proizvodima i predmetima pojavljuju kao nenamjerne onečišćujuće tvari u tragovima neće se smatrati navedenim u ovom Dodatku.
- (ii) ovo se neće smatrati posebnim izuzećem u pogledu proizvodnje i uporabe za potrebe članka 3. stavak 2. Količine kemikalija koje se pojavljuju kao sastavni dijelovi proizvedenih proizvoda ili predmeta koji su već u uporabi, prije ili na datum stupanja na snagu relevantne obaveze u odnosu na tu kemikaliju, neće se smatrati navedenim u ovom Dodatku, uz uvjet da je stranka obavijestila Tajništvo o činjenici da određeni tip predmeta ostaje u uporabi unutar te stranke. Tajništvo će takve obavijesti staviti na raspolaganje javnosti.

- (iii) ova napomena, koja se ne primjenjuje na kemikaliju uz čiji se naziv nalazi zvjezdica u stupcu *Kemikalija* u Dijelu I ovog Dodatka, neće se smatrati posebnim izuzećem u pogledu proizvodnje i uporabe za potrebe članka 3. stavak 2. Obzirom da se ne očekuje kako bi tijekom proizvodnje i uporabe međuproizvoda u zatvorenom sustavu i ograničenom na lokaciju značajne količine kemikalije dospjele do ljudi i u okoliš, stranka po obavještanju Tajništva može dozvoliti proizvodnju i uporabu količina kemikalije navedene u ovom Dodatku kao međuproizvoda u zatvorenom sustavu i ograničenom na lokaciju koji se kemijski transformira/mijenja u proizvodnji drugih kemikalija koje, uzimajući u obzir mjerila iz Dodatka D, stavak 1., ne pokazuju značajke postojanih organskih onečišćujućih tvari. Ta obavijest treba sadržavati informaciju o ukupnoj proizvodnji i uporabi takve kemikalije ili realnu procjenu takve informacije, kao i informaciju o naravi procesa u zatvorenom sustavu i ograničenom na lokaciju uključujući količinu svakog netransformiranog i nenamjernog onečišćenja u tragovima postojanih organskih onečišćujućih tvari koje je polazni materijal u finalnom proizvodu. Ovaj postupak ne primjenjuje se u slučajevima kada je u ovom Dodatku drukčije navedeno. Tajništvo će ove obavijesti staviti na raspolaganje Konferenciji stranaka i javnosti. Ova proizvodnja ili uporaba neće se smatrati specifičnim izuzećem u odnosu na proizvodnju ili uporabu. Ova proizvodnja i uporaba prestat će nakon razdoblja od deset godina, izuzev ako stranka na koju se to odnosi Tajništvu ne podnese novu obavijest, u kojem slučaju će razdoblje biti produljeno na daljnjih deset godina, osim ako Konferencija stranaka nakon revizije proizvodnje i uporabe ne odluči drukčije. Postupak obavještanja može se ponavljati.
- (iv) sva posebna izuzeća u ovom Dodatku mogu koristiti stranke koje su prijavile izuzeća u odnosu na ista, u skladu s člankom 4., izuzimajući uporabu polikloriranih bifenila u predmetima koji se upotrebljavaju u skladu s odredbama Dijela II ovog Dodatka kojeg mogu koristiti sve stranke.

Dio II

Poliklorirani bifenili

Svaka će stranka:

(a) u pogledu uklanjanja polikloriranih bifenila iz uporabe u opremi do 2025. godine (na pr. u transformatorima, kondenzatorima ili drugim spremnicima koji sadrže tekućinske zalihe), što podliježe razmatranju od strane Konferencije stranaka, poduzeti korake u skladu sa sljedećim prioritetima:

- (i) uložiti određena nastojanja u cilju utvrđivanja, označavanja i povlačenja iz uporabe opreme koja sadrži više od 10 posto polikloriranih bifenila i volumene veće od 5 litara;
- (ii) uložiti određena nastojanja u cilju utvrđivanja, označavanja i povlačenja iz uporabe opreme koja sadrži više od 0.05 posto polikloriranih bifenila i volumene veće od 5 litara;
- (iii) uložiti određena nastojanja u cilju utvrđivanja, označavanja i povlačenja iz uporabe opreme koja sadrži više od 0.005 posto polikloriranih bifenila i volumene veće od 5 litara;

(b) u skladu s prioritetima u podstavku (a) promicati sljedeće mjere za smanjenje izlaganja i opasnosti kod nadzora uporabe polikloriranih bifenila:

- (i) koristiti samo u neoštećenoj opremi i opremi koja ne propušta i samo na područjima u kojima se opasnost od ispuštanja u okoliš može svesti na minimum i brzo otkloniti;

- (ii) ne koristiti na područjima povezanim s proizvodnjom ili preradom hrane ili stočne hrane;
 - (iii) kod korištenja u naseljenim područjima, uključujući škole i bolnice, treba koristiti sve razumne mjere za zaštitu od nestanka struje koji bi mogao rezultirati požarom, te redovno pregledavanje opreme radi ustanovljavanja propuštanja;
- (c) neovisno o članku 3. stavak 2., osigurati da se oprema koja sadrži poliklorirane bifenile, kako je opisano u podstavku (a), ne izvozi ili uvozi, izuzev za potrebe za okoliš ne štetnog gospodarenja otpadom;
- (d) ne dozvoliti, izuzev radi održavanja i servisiranja, prikupljanje u svrhu ponovnog korištenja u drugoj opremi tekućina sa sadržajem polikloriranih bifenila iznad 0.005 posto;
- (e) uložiti određena nastojanja namijenjena postizanju za okoliš ne štetnog gospodarenja otpadnim tekućinama koje sadrže poliklorirane bifenile i opremom kontaminiranom polikloriranim bifenilima sa sadržajem polikloriranih bifenila većim od 0,005 posto, u skladu s člankom 6. stavak 1., što je prije moguće no najkasnije do 2028., što podliježe razmatranju od strane Konferencije stranaka;
- (f) nastojati, u zamjenu za napomenu (ii) u Dijelu I ovog Dodatka, ustanoviti druge predmete koji sadrže više od 0,005 posto polikloriranih bifenila (na pr. kabelski omotači, tekućine za prijenos topline i obojeni objekti) i njima upravljati u skladu s člankom 6. stavak 1;
- (g) svakih pet godina izraditi izvještaj o napretku u uklanjanju polikloriranih bifenila i podnijeti ga Konferenciji stranaka, u skladu s člankom 15.;
- (h) izvještaje opisane u podstavku (g) treba, zavisno od slučaja, razmotriti Konferencija stranaka u svojem pregledu polikloriranih bifenila. Konferencija stranaka razmotrit će napredak u pravcu uklanjanja polikloriranih bifenila u intervalima od pet godina ili drugom razdoblju, zavisno od slučaja, uzimajući pritom u obzir te izvještaje.

Dodatak B
OGRANIČENJE
Dio I

Kemikalija	Aktivnost	Prihvatljiva namjena ili posebno izuzeće
DDT (1,1,1-trikloro-2,2-bis(4-klorofenil)etan) CAS: 50-29-3	proizvodnja	<u>Prihvatljiva namjena:</u> Uporaba za kontrolu prijenosnika bolesti u skladu s Dijelom II ovog Dodatka <u>Posebno izuzeće:</u> Međuproizvod u proizvodnji dikofola Međuproizvod
	uporaba	<u>Prihvatljiva namjena:</u> Uporaba za kontrolu prijenosnika bolesti u skladu s Dijelom II ovog Dodatka <u>Posebno izuzeće:</u> Proizvodnja dikofola Međuproizvod

Napomene:

- (i) izuzev u slučajevima kada je u ovoj Konvenciji drukčije navedeno, količine kemikalija koje se u proizvodima i predmetima javljaju kao nenamjerna onečišćavala u trgovinama neće se smatrati navedenim u ovom Dodatku.
- (ii) ova napomena neće se smatrati prihvatljivom uporabom u pogledu proizvodnje i uporabe ili posebnim izuzećem za potrebe članka 3. stavak 2. Količine kemikalija koje se pojavljuju kao sastavni dijelovi proizvedenih predmeta ili koji su već u uporabi prije ili na datum stupanja na snagu relevantne obaveze u odnosu na tu kemikaliju neće se smatrati navedenim u ovom Dodatku, uz uvjet da je stranka obavijestila Tajništvo o činjenici da određeni tip predmeta ostaje u uporabi unutar te stranke. Tajništvo će takve obavijesti staviti na raspolaganje javnosti.
- (iii) ova napomena neće se smatrati posebnim izuzećem u pogledu proizvodnje i uporabe za potrebe članka 3. stavak 2. Obzirom da se ne očekuje kako bi tijekom proizvodnje i uporabe međuproizvoda u zatvorenom sustavu i ograničenom na lokaciju značajne količine kemikalije dospjele do ljudi i u okoliš, stranka po obavještanju Tajništva može dozvoliti proizvodnju i uporabu količina kemikalije navedene u ovom Dodatku kao međuproizvoda u zatvorenom sustavu i ograničenom na lokaciju koji se kemijski transformira u proizvodnji drugih kemikalija koje, uzimajući u obzir mjerila iz Dodatka D, stavak 1., ne pokazuju značajke postojanih organskih onečišćavala. Ta obavijest treba sadržavati informaciju o ukupnoj proizvodnji i uporabi takve kemikalije ili realnu procjenu takve informacije, kao i informaciju o naravi procesa u zatvorenom sustavu i ograničenom na lokaciju uključujući količinu svakog netransformiranog i nenamjernog onečišćenja u trgovinama, u finalnom proizvodu, postojanim organskim onečišćujućim tvarima koje je polazni materijal. Ovaj postupak ne primjenjuje se kada je u ovom Dodatku drukčije navedeno. Tajništvo će ove obavijesti staviti na raspolaganje Konferenciji stranaka i javnosti. Ova proizvodnja ili uporaba neće se smatrati specifičnim izuzećem u odnosu na proizvodnju ili uporabu. Ova proizvodnja i uporaba prestat će nakon razdoblja od deset godina, izuzev ako stranka na koju se to odnosi Tajništvu ne podnese novu obavijest, u kojem slučaju će razdoblje biti produljeno na daljnjih deset godina, osim ako Konferencija stranaka nakon revizije proizvodnje i uporabe ne odluči drukčije. Postupak obavještanja može se ponavljati.
- (iv) sva posebna izuzeća u ovom Dodatku mogu koristiti stranke koje su prijavile izuzeća u odnosu na ista, u skladu s člankom 4.

Dio II
DDT (1,1,1-trikloro-2,2-bis(4-klorofenil)etan)

1. Proizvodnja i uporaba DDT-a bit će ukinute izuzev za stranke koje su obavijestile Tajništvo o njihovoj namjeri da isti proizvode i/ili koriste. Ovime se ustanovljava registar DDT-a koji će biti dostupan javnosti. Registar će voditi Tajništvo.

2. Svaka stranka koja proizvodi i/ili koristi DDT ograničit će tu proizvodnju i/ili uporabu na kontrolu prijenosnika bolesti u skladu s preporukama i smjernicama Svjetske zdravstvene organizacije o uporabi DDT-a i kada odnosnoj stranci nisu raspoložive lokalno sigurne, djelotvorne i troškovno dostupne alternative.

3. U slučaju da stranka koja nije navedena u registru DDT-a odredi da joj je DDT potreban za kontrolu prijenosnika bolesti, obavijestit će što je prije moguće Tajništvo u cilju da njeno ime bude odmah dodano u registar DDT-a. Istovremeno će obavijestiti Svjetsku zdravstvenu organizaciju.

4. Svaka stranka koja koristi DDT pružit će svake tri godine Tajništvu i Svjetskoj zdravstvenoj organizaciji informacije o korištenoj količini, uvjetima takve uporabe i važnosti istog za strategiju upravljanja bolešću te stranke, u obliku kojeg će Konferencija stranaka odrediti u konzultaciji sa Svjetskom zdravstvenom organizacijom.

5. U cilju smanjenja i konačnog ukidanja uporabe DDT-a, Konferencija stranaka će poticati:

(a) svaku stranku koja koristi DDT na izradu i primjenu akcijskog plana kao dijela provedbenog plana navedenog u članku 7. Ovaj akcijski plan obuhvaćat će:

(i) izradu regulatornih i drugih mehanizama u cilju osiguranja da uporaba DDT-a bude ograničena na kontrolu prijenosnika bolesti;

(ii) provedbu prikladnih alternativnih proizvoda, metoda i strategija, uključujući strategije za upravljanje otporom, u cilju osiguranja trajne djelotvornosti ovih alternativa;

(iii) mjere za jačanje zdravstvene skrbi i smanjenje pojave bolesti.

(b) stranke, u okviru njihovih mogućnosti, potiču istraživanje i razvoj sigurnih alternativnih kemijskih i nekemijskih proizvoda, metoda i strategija za stranke koji koriste DDT, mjerodavne za uvjete u tim državama i s ciljem smanjenja ljudskog i ekonomskog opterećenja bolešću. Čimbenici koje treba promicati pri razmatranju alternativa ili kombinacija alternativa obuhvaćat će opasnosti za ljudsko zdravlje i implikacije za okoliš koje te alternative imaju. Održive alternative za DDT manje će izlagati opasnostima ljudsko zdravlje i okoliš, bit će prikladne za kontrolu bolesti temeljenu na uvjetima u odnosnim strankama i bit će potkrijepljene podacima dobivenim praćenjem.

6. Počevši na njenom prvom sastanku, a zatim najmanje svake tri godine, Konferencija stranaka će, uz konzultacije sa Svjetskom zdravstvenom organizacijom, ocjenjivati trajnu potrebu za DDT-jem u svrhu kontrole prijenosnika bolesti, a na temelju raspoloživih znanstvenih, tehničkih, informacija o okolišu i ekonomskih informacija, uključujući:

(a) proizvodnju i uporabu DDT-ja i uvjete izložene u stavku 2.;

(b) raspoloživost, prikladnost i primjenu alternativa za DDT; i

(c) napredak u jačanju sposobnosti država glede sigurnog prijenosa ovih alternativa.

7. Stranka u svakom trenutku nakon pisane obavijesti Tajništvu može povući svoje ime iz registra DDT-ja. Povlačenje će stupiti na snagu na datum naveden u obavijesti.

Dodatak C
NENAMJERNA PROIZVODNJA
I.Dio : Postojana organska onečišćavala sukladno članku 5.

Ovaj Dodatak se primjenjuje na sljedeće postojeće organske onečišćujuće tvar kada su nenamjerno nastala i ispuštanjem iz antropogenih izvora:

Kemikalija
Poliklorirani dibenzo-p-dioksini i dibenzofurani (PCDD/PCDF)
Heksaklorobenzen (HCB) (CAS br.: 118-74-1)
Poliklorirani bifenili (PCB)

II. Dio : Kategorije izvora

Poliklorirani dibenzo-p-dioksini i dibenzofurani, heksaklorobenzen i poliklorirani bifenili nastali su i ispušteni nenamjerno iz termalnih procesa, uključujući organsku tvar i klorin kao rezultat nepotpunog izgaranja ili kemijskih reakcija. Sljedeće kategorije industrijskih izvora imaju potencijal za komparativno visoko stvaranje i ispuštanje ovih kemikalija u okoliš:

(a) uređaji za spaljivanje otpada, uključujući postrojenja za suspaljivanje komunalnog, opasnog ili medicinskog otpada, ili kanalizacijskog mulja;

(b) cementne peći gdje izgara opasni otpad;

(c) proizvodnja pulpe korištenjem elementarnog klora ili kemikalija koje generiraju elementarni klor za bijeljenje;

(d) sljedeći toplinski procesi u metalurgiji:

- (i) sekundarna proizvodnja bakra,
- (ii) postrojenja za sinteriranje u industriji željeza i čelika,
- (iii) sekundarna proizvodnja aluminijske, aluminij,
- (iv) sekundarna proizvodnja cinka.

III. Dio : Kategorije izvora

Poliklorirani dibenzo-p-dioksini i dibenzofurani, heksaklorobenzen i poliklorirani bifenili također mogu nenamjerno nastati i biti ispušteni iz sljedećih kategorija izvora, uključujući:

(a) spaljivanje otpada na otvorenom, uključujući spaljivanje na poljima;

(b) toplinski procesi u metalurgiji koji nisu navedeni u Dijelu II;

(c) izvori izgaranja za široku potrošnju;

(d) fosilna goriva u javnim i industrijskim ložištima;

(e) postrojenja za loženje drveta i drugih goriva iz bioloških materijala;

(f) specifični kemijski procesi proizvodnje koji ispuštaju nenamjerno nastala postojeća organska onečišćavala, posebno proizvodnja klorofenola i kloranila;

- (g) kremiranje – spaljivanje,
- (h) motorna vozila, posebno ona koja troše olovni benzin;
- (i) raspadanje životinjskih lešina;
- (j) bojanje tkanina i kože (sa kloranilom) i završna obrada (s alkalnom ekstrakcijom);
- (k) postrojenja za obradu vozila kojima je istekao rok trajanja;
- (l) tinjanje bakrenih kablova;
- (m) otpad iz rafinerija nafte.

IV. Dio : Definicije

0. Za potrebe ovog Dodatka :

(a) «Poliklorirani bifenili» znače aromatske tvari koje su nastale na način da su atomi vodika u bifenilskoj molekuli (dva benzenska prstena povezana zajedno pomoću jedne ugljik–ugljik veze) mogli biti zamjenjeni s do deset atoma klora; i

(b) «Poliklorirani dibenzo-p-dioksini» i «poliklorirani dibenzofurani» su triciklične aromatske tvari nastale iz dva prstena benzena koji su povezani s dva atoma kisika u polikloriranim dibenzo-p-dioksinima i s jednim atomom kisika i jednom vezom ugljik-ugljik u polikloriranim dibenzofuranima i atomima vodika od kojih može biti zamijenjeno do osam atoma klora.

2. U ovom se Dodatku, toksičnost polikloriranih dibenzo-p-dioksina i dibenzofurana, izražava uporabom pojma toksičke ekvivalencije koja mjeri relativni dioksin–kao toksičnu aktivnost različitih srodnih tvari polikloriranih dibenzo-p-dioksina i dibenzofurana, i višeslojnih polikloriranih bifenila u usporedbi sa 2,3,7,8-tetraklorodibenzo-p-dioksinom. Vrijednosti čimbenika toksične ekvivalencije koji se koriste za svrhe ove Konvencije, bit će dosljedne prihvaćenim međunarodnim standardima, a što je 1998.g. započela Svjetska zdravstvena organizacija s vrijednostima čimbenika toksične ekvivalencije sisavaca za poliklorirane dibenzo-p-dioksine i dibenzofurane i višeslojne poliklorirane bifenile. Koncentracije su izražene u toksičkim ekvivalentima.

V. Dio:

Opće smjernice o najboljim raspoloživim tehnikama i najboljoj praksi očuvanja okoliša

Ovaj dio obuhvaća opće smjernice koje služe strankama za sprječavanje ili smanjivanje ispuštanja kemikalija nabrojanih u Dijelu I.

Mjere opće prevencije koje povezuju najbolje raspoložive tehnike i najbolju praksu očuvanja okoliša

Prednost treba dati razmatranju pristupa za sprječavanje nastajanja i ispuštanja kemikalija nabrojanih u Dijelu I. Korisne mjere uključuju:

- (a) uporabu tehnologije koja proizvodi nisku količinu otpada;

(b) uporabu manje opasnih tvari;

(c) promocija prikupljanja i obnavljanja otpada i tvari koje su nastale i uporabljene u procesu;

(d) zamjenu sirovih materijala koje ubrajamo u postojeane organske onečišćujuće tvari, ili tamo gdje postoji izravna veza između materijala i ispuštanja postojećih organskih onečišćujućih tvari iz izvora;

(e) gospodarenje u dobroj vjeri i preventivni programi održavanja;

(f) poboljšanja u gospodarenju otpadom sa zadaćom prestanka otvorenog i drugog nekontroliranog spaljivanja otpada, uključujući spaljivanje na poljima. Kad se razmotre prijedlozi za izgradnju novih postrojenja za odstranjivanje otpada, pažnju treba usmjeriti na takve alternative kao što su aktivnosti za smanjivanje proizvodnje gradskog i medicinskog otpada, uključujući izvore prikupljanja, ponovnu uporabu, obnavljanje, odvajanje otpada i promociju proizvoda koji stvaraju manju količinu otpada. Ovaj pristup zahtjeva pažljivo razmatranje zdravstvene zaštite;

(g) smanjivanje ovih kemikalija kao onečišćujućih tvari u proizvodima;

(h) izbjegavanje elementarnog klora ili kemikalija koje proizvode elementarni klor za bijeljenje.

B. Najbolje raspoložive tehnike

Pojam najboljih raspoloživih tehnika nije namijenjen propisivanju pojedine tehnike ili tehnologije, ali uzima u obzir tehničke karakteristike uređaja o kojima je riječ, njihov zemljopisni položaj i uvjete u lokalnom okolišu. Odgovarajuće metode kontrole za smanjivanje ispuštanja kemikalija nabrojanih u Dijelu I, uglavnom su istovjetne. U određivanju najboljih raspoloživih tehnika treba posebno posvetiti pažnju, općenito i u pojedinačnim slučajevima, na sljedeće čimbenike, a vodeći računa o troškovima i profitu izabrane mjere i razmatranju predostrožnosti i sprječavanja:

(a) općenita razmatranja:

- (i) priroda, djelovanje i količina ispuštanja o kojem se radi: tehnike se mogu razlikovati ovisno o veličini izvora;
- (ii) datumi izvršenja za nove ili postojeće kapacitete;
- (iii) vrijeme potrebno za uvođenje najbolje raspoložive tehnike;
- (iv) potrošnja i priroda sirovina korištenih u procesu i njihova energetska djelotvornost;
- (v) potreba da se spriječi ili svede na minimum globalni utjecaj, i rizik od ispuštanja u okoliš;
- (vi) potreba sprječavanja nesreća i smanjivanje njihovih posljedica na okoliš;
- (vii) potreba osiguranja zaštite radnika na radu i sigurnosti na radnim mjestima;
- (viii) usporedivi postupci, postrojenja ili metode rada koji su se u industriji pokazali uspješni;
- (ix) tehnološke prednosti i promjene u znanstvenom znanju i razumijevanju.

(b) mjere za opće smanjivanje ispuštanja: kad se razmotre prijedlozi za izgradnju novih postrojenja ili značajnu modifikaciju postojećih korištenjem postupaka kojima se ispuštaju kemikalije nabrojane u ovom Dodatku, prvenstvo treba dati alternativnim postupcima, tehnikama ili praksi koja ima sličnu korisnost, ali koja izbjegava stvaranje i ispuštanje takvih kemikalija. U slučajevima gdje će takva postrojenja biti izgrađena ili značajno modificirana, pored mjera navedenih u odjeljku A Dijela V., također se mogu razmotriti mjere smanjivanja kod određivanja najboljih raspoloživih metoda :

- (i) korištenje poboljšanih metoda za čišćenje plinskih cijevi kao što su termalna ili katalitička oksidacija, taloženje prašine ili adsorpcija:
- (ii) obrada ostataka, otpadnih voda, otpada i kanalizacijskog mulja, na primjer, termalnim postupkom ili ih učiniti inertnim, ili djelovati na njih kemijskim procesima koji će ih detoksicirati ;
- (iii) proizvodnja se mijenja, tako da vodi smanjivanju ili eliminaciji ispuštanja kao što je premještanje u zatvorene sustave;
- (iv) promjena planova proizvodnje da se poboljša izgaranje i spriječi stvaranje kemikalija nabrojanih u ovom Dodatku i to kontrolom parametara kao što su temperatura spaljivanja ili vrijeme obitavanja.

C. Najbolje prakse očuvanja okoliša

Konferencija stranaka može razviti upravljanje praksom očuvanja okoliša s težnjom pronalaženja najboljih načina očuvanja okoliša.

Dodatak D

UVJETI INFORMIRANJA I KRITERIJ PROVJERE

1. Stranka koja podnosi prijedlog na popis kemikalija u Dodacima A, B i/ili C identificirat će kemikaliju na način opisan u podstavku (a) i pribaviti informaciju o kemikaliji i proizvodima njezine transformacije gdje su mjerodavni, povezano sa kriterijem provjere postavljenim u podstavcima (b) do (e):

(a) identitet kemikalije:

- (i) imena, uključujući robnu marku ili marke, trgovački naziv ili nazive i sinonime, Služba informiranja o kemijskim tvarima i registarskom broju (CAS), Međunarodno udruženje za čistu i primijenjenu kemiju (IUPAC); i
- (ii) struktura, uključujući specifikaciju izomera gdje se može primijeniti, i struktura kemijske klase;

(b) postojanost:

- (i) dokaz da je poluvrijeme raspadanja kemikalije u vodi dulje od dva mjeseca, ili da je njezino poluvrijeme raspadanja u tlu dulje od šest mjeseci, ili da je njezino poluvrijeme raspadanja u talogu dulji od šest mjeseci; ili
- (ii) dokaz da je kemikalija na drugi način dovoljno postojana da opravda razmatranje sa stajališta ove Konvencije ;

(c) bio-akumulativnost :

- (i) dokaz da je čimbenik bio-koncentracije ili čimbenik bio-akumulacije kod vodenih vrsta biljaka i životinja za kemikaliju veći od 5,000 ili, u nedostatku takvog podatka, da je \log_{Kow} veći od 5;
- (ii) dokaz da kemikalija pokazuje druge razloge za zabrinutost, kao što je visoka bio-akumulativnost u drugim vrstama, visoka toksičnost i eko-toksičnost; ili
- (iii) podaci o praćenju biološkog svijeta pokazuju da je potencijal bio-akumulacije kemikalije dovoljan da opravda razmatranje istog u skladu s ovom Konvencijom.

(d) potencijal dalekosežnog prijenosa u okolišu

- (i) izmjerene razine kemikalije na mjestima udaljenim od izvora ispuštanja uzrokuju potencijalnu zabrinutost;
- (ii) podaci o praćenju pokazuju da se dalekosežni prijenos u okolišu kemikalije sa potencijalom za prijenos, mogu dogoditi zrakom, vodom ili migracijom vrsta; ili
- (iii) svojstva ekološke sudbine svojstva i/ili modela koja pokazuju da kemikalija ima potencijal za dalekosežni ekološki prijenos zrakom, vodom i migracijskim vrstama, sa potencijalom za prijenos u okoliš na područja udaljena od izvora ispuštanja. Za kemikaliju koja se uglavnom prenosi zrakom, njezino poluvrijeme raspada u zraku treba biti veći od dva dana ; i

(e) štetni učinci:

- (i) dokaz štetnog djelovanja na zdravlje ljudi ili okoliš što opravdava razmatranje kemikalije u djelokrugu ove Konvencije; ili
- (ii) podaci o toksičnosti ili eko-toksičnosti koji pokazuju potencijal za narušavanje zdravlja ljudi ili okoliša.

2. Stranka predlagač pripremit će izjavu o razlozima za zabrinutost u koju će, ako je moguće, biti uključena usporedba podataka o toksičnosti ili eko-toksičnosti s otkrivenim ili predviđenim razinama kemikalije, što je rezultat ili je očekivano iz dalekosežnog ekološkog prijenosa, te kratku izjavu kojom se iskazuje potreba globalne kontrole.

3. Stranka predlagač će radi mogućeg proširenja i uzimajući u obzir svoje mogućnosti, pribaviti dodatne informacije koje će poduprijeti prijedlog prema članku 8. stavak 6. Stranka u prijedlogu može izraditi tehničku ekspertizu iz bilo kojeg izvora.

Dodatak E
INFORMACIJE POTREBNE ZA IZRADU PROCJENE RIZIKA

Svrha pregleda je procjenjivanje je li vjerojatnost da kemikalija kao rezultat dalekosežnog prijenosa u okolišu ostavlja značajne posljedice na zdravlje ljudi i okoliš, i to takve da je globalno djelovanje opravdano. Za tu svrhu će se u procjeni rizika nadalje elaborirati i procijeniti informacije na koje upućuje Dodatak D, a najviše moguće, bit će obuhvaćene sljedeće vrste informacija :

(a) izvori, a posebno se izdvajaju:

- (v) podaci o proizvodnji, uključujući količinu i lokaciju,
- (vi) uporabe, i
- (vii) ispuštanja, kao što su odlaganja, gubici i emisije;

(b) procjena opasnosti za krajnju točku ili točke koje uzrokuju zabrinutost, uključujući razmatranje toksikoloških interakcija koje obuhvaćaju nakupljajuće kemikalije;

(c) ekološka sudbina, uključujući podatke i informacije o kemikaliji i fizikalnim osobinama kemikalije, njezina postojanost, povezanost s prijenosom u okolišu, prijelaz unutar i između pojedinih sastavnica okoliša, degradacija i transformacija u druge kemikalije. Dostupno će biti određenje čimbenika bio-koncentracije ili bio-akumulacije, utemeljeno na izmjerenim vrijednostima, osim kad su podaci praćenja zadovoljili tu potrebu ;

(d) podaci praćenja;

(e) izloženost u lokalnim područjima i, pojedinačno, kao rezultat dalekosežnog prijenosa u okolišu, uključujući informacije u pogledu bio-raspoloživosti ;

(f) državne i međunarodne procjene rizika, procjene ili profili, i označavanje dostupnih informacija i opasnih klasifikacija ; i

(g) status kemikalije prema međunarodnim konvencijama.

Dodatak F
INFORMACIJA O DRUŠTVENO – EKONOMSKIM RAZMATRANJIMA

Potrebno je obaviti procjenu u pogledu mogućih mjera kontrole za kemikalije koje dolaze u obzir za uključivanje u ovu Konvenciju, obuhvaćajući cijeli niz mogućnosti, uključujući upravljanje i eliminaciju. Za tu svrhu potrebno je pribaviti mjerodavne informacije povezane s društveno-ekonomskim razmatranjima pridruženim s mogućim mjerama kontrole kako bi se omogućilo donošenje odluke na Konferenciji stranaka. Takva informacija treba se odraziti u pogledu razlikovanja sposobnosti i uvjeta Stranaka, i treba uključiti razmatranje sljedećih točaka:

- (a) djelovanje i učinkovitost mogućih mjera kontrole u susretu sa ciljevima smanjenja rizika:
 - (i) tehnička izvodljivost; i
 - (ii) troškovi, uključujući ekološki trošak i trošak zaštite zdravlja ;
- (b) alternative (proizvodi i procesi):
 - (i) tehnička izvodljivost;
 - (ii) troškovi, uključujući trošak zaštite okoliša i trošak zaštite zdravlja;
 - (iii) djelotvornost;
 - (iv) rizik;
 - (v) raspoloživost; i
 - (vi) dostupnost;
- (c) pozitivni i/ili negativni utjecaj uvođenja mogućih mjera kontrole na društvo :
 - (i) zdravlje, uključujući javno zdravstvo, zdrav okoliš i zaštitu na radu;
 - (ii) poljoprivreda, uključujući vodoprivredu i šumarstvo;
 - (iii) biološka raznolikost ;
 - (iv) gospodarska pitanja ,
 - (v) kretanje prema održivom razvoju; i
 - (vi) društveni troškovi;
- (d) otpad i implikacije odlaganja (pojedinačno, zastarjela skladišta pesticida, čišćenje kontaminiranih površina):
 - (v) tehnička izvodljivost; i
 - (vi) cijena;
- (e) pristup informacijama i obrazovanje javnosti;
- (f) status i praćenje kapaciteta; i
- (g) svaku nacionalnu ili regionalnu poduzetu akciju nadzora, uključujući informacije o alternativama i druge mjerodavne informacije o upravljanju rizikom.

STOCKHOLM CONVENTION ON PERSISTENT ORGANIC POLLUTANTS

The Parties to this Convention,

Recognizing that persistent organic pollutants possess toxic properties, resist degradation, bioaccumulate and are transported, through air, water and migratory species, across international boundaries and deposited far from their place of release, where they accumulate in terrestrial and aquatic ecosystems,

Aware of the health concerns, especially in developing countries, resulting from local exposure to persistent organic pollutants, in particular impacts upon women and, through them, upon future generations,

Acknowledging that the Arctic ecosystems and indigenous communities are particularly at risk because of the biomagnification of persistent organic pollutants and that contamination of their traditional foods is a public health issue,

Conscious of the need for global action on persistent organic pollutants,

Mindful of decision 19/13 C of 7 February 1997 of the Governing Council of the United Nations Environment Programme to initiate international action to protect human health and the environment through measures which will reduce and/or eliminate emissions and discharges of persistent organic pollutants,

Recalling the pertinent provisions of the relevant international environmental conventions, especially the Rotterdam Convention on the Prior Informed Consent Procedure for Certain Hazardous Chemicals and Pesticides in International Trade, and the Basel Convention on the Control of Transboundary Movements of Hazardous Wastes and their Disposal including the regional agreements developed within the framework of its Article 11,

Recalling also the pertinent provisions of the Rio Declaration on Environment and Development and Agenda 21,

Acknowledging that precaution underlies the concerns of all the Parties and is embedded within this Convention,

Recognizing that this Convention and other international agreements in the field of trade and the environment are mutually supportive,

Reaffirming that States have, in accordance with the Charter of the United Nations and the principles of international law, the sovereign right to exploit their own resources pursuant to their own environmental and developmental policies, and the responsibility to ensure that activities within their jurisdiction or control do not cause damage to the environment of other States or of areas beyond the limits of national jurisdiction,

Taking into account the circumstances and particular requirements of developing countries, in particular the least developed among them, and countries with economies in transition, especially the need to strengthen their national capabilities for the management of chemicals, including through the transfer of technology, the provision of financial and technical assistance and the promotion of cooperation among the Parties,

Taking full account of the Programme of Action for the Sustainable Development of Small Island Developing States, adopted in Barbados on 6 May 1994,

Noting the respective capabilities of developed and developing countries, as well as the common but differentiated responsibilities of States as set forth in Principle 7 of the Rio Declaration on Environment and Development,

Recognizing the important contribution that the private sector and non-governmental organizations can make to achieving the reduction and/or elimination of emissions and discharges of persistent organic pollutants,

Underlining the importance of manufacturers of persistent organic pollutants taking responsibility for reducing adverse effects caused by their products and for providing information to users, Governments and the public on the hazardous properties of those chemicals,

Conscious of the need to take measures to prevent adverse effects caused by persistent organic pollutants at all stages of their life cycle,

Reaffirming Principle 16 of the Rio Declaration on Environment and Development which states that national authorities should endeavour to promote the internalization of environmental costs and the use of economic instruments, taking into account the approach that the polluter should, in principle, bear the cost of pollution, with due regard to the public interest and without distorting international trade and investment,

Encouraging Parties not having regulatory and assessment schemes for pesticides and industrial chemicals to develop such schemes,

Recognizing the importance of developing and using environmentally sound alternative processes and chemicals,

Determined to protect human health and the environment from the harmful impacts of persistent organic pollutants,

Have agreed as follows:

Article 1 Objective

Mindful of the precautionary approach as set forth in Principle 15 of the Rio Declaration on Environment and Development, the objective of this Convention is to protect human health and the environment from persistent organic pollutants.

Article 2 Definitions

For the purposes of this Convention:

(a) "Party" means a State or regional economic integration organization that has consented to be bound by this Convention and for which the Convention is in force;

(b) "Regional economic integration organization" means an organization constituted by sovereign States of a given region to which its member States have transferred competence in respect of matters governed by this Convention and which has been duly authorized, in accordance with its internal procedures, to sign, ratify, accept, approve or accede to this Convention;

(c) "Parties present and voting" means Parties present and casting an affirmative or negative vote.

Article 3Measures to reduce or eliminate releases from intentional production and use

1. Each Party shall:
 - (a) Prohibit and/or take the legal and administrative measures necessary to eliminate:
 - (i) Its production and use of the chemicals listed in Annex A subject to the provisions of that Annex; and
 - (ii) Its import and export of the chemicals listed in Annex A in accordance with the provisions of paragraph 2; and
 - (b) Restrict its production and use of the chemicals listed in Annex B in accordance with the provisions of that Annex.
 2. Each Party shall take measures to ensure:
 - (a) That a chemical listed in Annex A or Annex B is imported only:
 - (i) For the purpose of environmentally sound disposal as set forth in paragraph 1 (d) of Article 6; or
 - (ii) For a use or purpose which is permitted for that Party under Annex A or Annex B;
 - (b) That a chemical listed in Annex A for which any production or use specific exemption is in effect or a chemical listed in Annex B for which any production or use specific exemption or acceptable purpose is in effect, taking into account any relevant provisions in existing international prior informed consent instruments, is exported only:
 - (i) For the purpose of environmentally sound disposal as set forth in paragraph 1 (d) of Article 6;
 - (ii) To a Party which is permitted to use that chemical under Annex A or Annex B; or
 - (iii) To a State not Party to this Convention which has provided an annual certification to the exporting Party. Such certification shall specify the intended use of the chemical and include a statement that, with respect to that chemical, the importing State is committed to:
 - a. Protect human health and the environment by taking the necessary measures to minimize or prevent releases;
 - b. Comply with the provisions of paragraph 1 of Article 6; and
 - c. Comply, where appropriate, with the provisions of paragraph 2 of Part II of Annex B.
- The certification shall also include any appropriate supporting documentation, such as legislation, regulatory instruments, or administrative or policy guidelines. The exporting Party shall transmit the certification to the Secretariat within sixty days of receipt.

(c) That a chemical listed in Annex A, for which production and use specific exemptions are no longer in effect for any Party, is not exported from it except for the purpose of environmentally sound disposal as set forth in paragraph 1 (d) of Article 6;

(d) For the purposes of this paragraph, the term “State not Party to this Convention” shall include, with respect to a particular chemical, a State or regional economic integration organization that has not agreed to be bound by the Convention with respect to that chemical.

3. Each Party that has one or more regulatory and assessment schemes for new pesticides or new industrial chemicals shall take measures to regulate with the aim of preventing the production and use of new pesticides or new industrial chemicals which, taking into consideration the criteria in paragraph 1 of Annex D, exhibit the characteristics of persistent organic pollutants.

4. Each Party that has one or more regulatory and assessment schemes for pesticides or industrial chemicals shall, where appropriate, take into consideration within these schemes the criteria in paragraph 1 of Annex D when conducting assessments of pesticides or industrial chemicals currently in use.

5. Except as otherwise provided in this Convention, paragraphs 1 and 2 shall not apply to quantities of a chemical to be used for laboratory-scale research or as a reference standard.

6. Any Party that has a specific exemption in accordance with Annex A or a specific exemption or an acceptable purpose in accordance with Annex B shall take appropriate measures to ensure that any production or use under such exemption or purpose is carried out in a manner that prevents or minimizes human exposure and release into the environment. For exempted uses or acceptable purposes that involve intentional release into the environment under conditions of normal use, such release shall be to the minimum extent necessary, taking into account any applicable standards and guidelines.

Article 4

Register of specific exemptions

1. A Register is hereby established for the purpose of identifying the Parties that have specific exemptions listed in Annex A or Annex B. It shall not identify Parties that make use of the provisions in Annex A or Annex B that may be exercised by all Parties. The Register shall be maintained by the Secretariat and shall be available to the public.

2. The Register shall include:

- (a) A list of the types of specific exemptions reproduced from Annex A and Annex B;
- (b) A list of the Parties that have a specific exemption listed under Annex A or Annex B; and
- (c) A list of the expiry dates for each registered specific exemption.

3. Any State may, on becoming a Party, by means of a notification in writing to the Secretariat, register for one or more types of specific exemptions listed in Annex A or Annex B.

4. Unless an earlier date is indicated in the Register by a Party, or an extension is granted pursuant to paragraph 7, all registrations of specific exemptions shall expire five years after the date of entry into force of this Convention with respect to a particular chemical.

5. At its first meeting, the Conference of the Parties shall decide upon its review process for the entries in the Register.

6. Prior to a review of an entry in the Register, the Party concerned shall submit a report to the Secretariat justifying its continuing need for registration of that exemption. The report shall be circulated by the Secretariat to all Parties. The review of a registration shall be carried out on the basis of all available information. Thereupon, the Conference of the Parties may make such recommendations to the Party concerned as it deems appropriate.

7. The Conference of the Parties may, upon request from the Party concerned, decide to extend the expiry date of a specific exemption for a period of up to five years. In making its decision, the Conference of the Parties shall take due account of the special circumstances of the developing country Parties and Parties with economies in transition.

8. A Party may, at any time, withdraw an entry from the Register for a specific exemption upon written notification to the Secretariat. The withdrawal shall take effect on the date specified in the notification.

1. When there are no longer any Parties registered for a particular type of specific exemption, no new registrations may be made with respect to it.

Article 5

Measures to reduce or eliminate releases from unintentional production

Each Party shall at a minimum take the following measures to reduce the total releases derived from anthropogenic sources of each of the chemicals listed in Annex C, with the goal of their continuing minimization and, where feasible, ultimate elimination:

(a) Develop an action plan or, where appropriate, a regional or subregional action plan within two years of the date of entry into force of this Convention for it, and subsequently implement it as part of its implementation plan specified in Article 7, designed to identify, characterize and address the release of the chemicals listed in Annex C and to facilitate implementation of subparagraphs (b) to (e). The action plan shall include the following elements:

- (i) An evaluation of current and projected releases, including the development and maintenance of source inventories and release estimates, taking into consideration the source categories identified in Annex C;
- (ii) An evaluation of the efficacy of the laws and policies of the Party relating to the management of such releases;
- (iii) Strategies to meet the obligations of this paragraph, taking into account the evaluations in (i) and (ii);
- (iv) Steps to promote education and training with regard to, and awareness of, those strategies;
- (v) A review every five years of those strategies and of their success in meeting the obligations of this paragraph; such reviews shall be included in reports submitted pursuant to Article 15;
- (vi) A schedule for implementation of the action plan, including for the strategies and measures identified therein;

(b) Promote the application of available, feasible and practical measures that can expeditiously achieve a realistic and meaningful level of release reduction or source elimination;

(c) Promote the development and, where it deems appropriate, require the use of substitute or modified materials, products and processes to prevent the formation and release of the chemicals listed in Annex C, taking into consideration the general guidance on prevention and release reduction measures in Annex C and guidelines to be adopted by decision of the Conference of the Parties;

(d) Promote and, in accordance with the implementation schedule of its action plan, require the use of best available techniques for new sources within source categories which a Party has identified as warranting such action in its action plan, with a particular initial focus on source categories identified in Part II of Annex C. In any case, the requirement to use best available techniques for new sources in the categories listed in Part II of that Annex shall be phased in as soon as practicable but no later than four years after the entry into force of the Convention for that Party. For the identified categories, Parties shall promote the use of best environmental practices. When applying best available techniques and best environmental practices, Parties should take into consideration the general guidance on prevention and release reduction measures in that Annex and guidelines on best available techniques and best environmental practices to be adopted by decision of the Conference of the Parties;

(e) Promote, in accordance with its action plan, the use of best available techniques and best environmental practices:

- (i) For existing sources, within the source categories listed in Part II of Annex C and within source categories such as those in Part III of that Annex; and
- (ii) For new sources, within source categories such as those listed in Part III of Annex C which a Party has not addressed under subparagraph (d).

When applying best available techniques and best environmental practices, Parties should take into consideration the general guidance on prevention and release reduction measures in Annex C and guidelines on best available techniques and best environmental practices to be adopted by decision of the Conference of the Parties;

(f) For the purposes of this paragraph and Annex C:

- (i) "Best available techniques" means the most effective and advanced stage in the development of activities and their methods of operation which indicate the practical suitability of particular techniques for providing in principle the basis for release limitations designed to prevent and, where that is not practicable, generally to reduce releases of chemicals listed in Part I of Annex C and their impact on the environment as a whole. In this regard:
- (ii) "Techniques" includes both the technology used and the way in which the installation is designed, built, maintained, operated and decommissioned;
- (iii) "Available" techniques means those techniques that are accessible to the operator and that are developed on a scale that allows implementation in the relevant industrial sector, under economically and technically viable conditions, taking into consideration the costs and advantages; and
- (iv) "Best" means most effective in achieving a high general level of protection of the environment as a whole;
- (v) "Best environmental practices" means the application of the most appropriate combination of environmental control measures and strategies;

- (vi) “New source” means any source of which the construction or substantial modification is commenced at least one year after the date of:
- a. Entry into force of this Convention for the Party concerned; or
 - b. Entry into force for the Party concerned of an amendment to Annex C where the source becomes subject to the provisions of this Convention only by virtue of that amendment.

(g) Release limit values or performance standards may be used by a Party to fulfill its commitments for best available techniques under this paragraph.

Article 6

Measures to reduce or eliminate releases from stockpiles and wastes

1. In order to ensure that stockpiles consisting of or containing chemicals listed either in Annex A or Annex B and wastes, including products and articles upon becoming wastes, consisting of, containing or contaminated with a chemical listed in Annex A, B or C, are managed in a manner protective of human health and the environment, each Party shall:

- (a) Develop appropriate strategies for identifying:
 - (i) Stockpiles consisting of or containing chemicals listed either in Annex A or Annex B; and
 - (ii) Products and articles in use and wastes consisting of, containing or contaminated with a chemical listed in Annex A, B or C;
- (b) Identify, to the extent practicable, stockpiles consisting of or containing chemicals listed either in Annex A or Annex B on the basis of the strategies referred to in subparagraph (a);
- (c) Manage stockpiles, as appropriate, in a safe, efficient and environmentally sound manner. Stockpiles of chemicals listed either in Annex A or Annex B, after they are no longer allowed to be used according to any specific exemption specified in Annex A or any specific exemption or acceptable purpose specified in Annex B, except stockpiles which are allowed to be exported according to paragraph 2 of Article 3, shall be deemed to be waste and shall be managed in accordance with subparagraph (d);
- (d) Take appropriate measures so that such wastes, including products and articles upon becoming wastes, are:
 - (i) Handled, collected, transported and stored in an environmentally sound manner;
 - (ii) Disposed of in such a way that the persistent organic pollutant content is destroyed or irreversibly transformed so that they do not exhibit the characteristics of persistent organic pollutants or otherwise disposed of in an environmentally sound manner when destruction or irreversible transformation does not represent the environmentally preferable option or the persistent organic pollutant content is low, taking into account international rules, standards, and guidelines, including those that may be developed pursuant to paragraph 2, and relevant global and regional regimes governing the management of hazardous wastes;

- (iii) Not permitted to be subjected to disposal operations that may lead to recovery, recycling, reclamation, direct reuse or alternative uses of persistent organic pollutants; and
- (iv) Not transported across international boundaries without taking into account relevant international rules, standards and guidelines;

(e) Endeavour to develop appropriate strategies for identifying sites contaminated by chemicals listed in Annex A, B or C; if remediation of those sites is undertaken it shall be performed in an environmentally sound manner.

2. The Conference of the Parties shall cooperate closely with the appropriate bodies of the Basel Convention on the Control of Transboundary Movements of Hazardous Wastes and their Disposal to, inter alia:

(a) Establish levels of destruction and irreversible transformation necessary to ensure that the characteristics of persistent organic pollutants as specified in paragraph 1 of Annex D are not exhibited;

(b) Determine what they consider to be the methods that constitute environmentally sound disposal referred to above; and

(c) Work to establish, as appropriate, the concentration levels of the chemicals listed in Annexes A, B and C in order to define the low persistent organic pollutant content referred to in paragraph 1 (d)(ii).

Article 7 Implementation plans

1. Each Party shall:

(a) Develop and endeavour to implement a plan for the implementation of its obligations under this Convention;

(b) Transmit its implementation plan to the Conference of the Parties within two years of the date on which this Convention enters into force for it; and

(c) Review and update, as appropriate, its implementation plan on a periodic basis and in a manner to be specified by a decision of the Conference of the Parties.

2. The Parties shall, where appropriate, cooperate directly or through global, regional and subregional organizations, and consult their national stakeholders, including women's groups and groups involved in the health of children, in order to facilitate the development, implementation and updating of their implementation plans.

3. The Parties shall endeavour to utilize and, where necessary, establish the means to integrate national implementation plans for persistent organic pollutants in their sustainable development strategies where appropriate.

Article 8 Listing of chemicals in Annexes A, B and C

1. A Party may submit a proposal to the Secretariat for listing a chemical in Annexes A, B and/or C. The proposal shall contain the information specified in Annex D. In developing a proposal, a Party may be assisted by other Parties and/or by the Secretariat.

2. The Secretariat shall verify whether the proposal contains the information specified in Annex D. If the Secretariat is satisfied that the proposal contains the information so specified, it shall forward the proposal to the Persistent Organic Pollutants Review Committee.

3. The Committee shall examine the proposal and apply the screening criteria specified in Annex D in a flexible and transparent way, taking all information provided into account in an integrative and balanced manner.

4. If the Committee decides that:

(a) It is satisfied that the screening criteria have been fulfilled, it shall, through the Secretariat, make the proposal and the evaluation of the Committee available to all Parties and observers and invite them to submit the information specified in Annex E; or

(b) It is not satisfied that the screening criteria have been fulfilled, it shall, through the Secretariat, inform all Parties and observers and make the proposal and the evaluation of the Committee available to all Parties and the proposal shall be set aside.

5. Any Party may resubmit a proposal to the Committee that has been set aside by the Committee pursuant to paragraph 4. The resubmission may include any concerns of the Party as well as a justification for additional consideration by the Committee. If, following this procedure, the Committee again sets the proposal aside, the Party may challenge the decision of the Committee and the Conference of the Parties shall consider the matter at its next session. The Conference of the Parties may decide, based on the screening criteria in Annex D and taking into account the evaluation of the Committee and any additional information provided by any Party or observer, that the proposal should proceed.

6. Where the Committee has decided that the screening criteria have been fulfilled, or the Conference of the Parties has decided that the proposal should proceed, the Committee shall further review the proposal, taking into account any relevant additional information received, and shall prepare a draft risk profile in accordance with Annex E. It shall, through the Secretariat, make that draft available to all Parties and observers, collect technical comments from them and, taking those comments into account, complete the risk profile.

7. If, on the basis of the risk profile conducted in accordance with Annex E, the Committee decides:

(a) That the chemical is likely as a result of its long-range environmental transport to lead to significant adverse human health and/or environmental effects such that global action is warranted, the proposal shall proceed. Lack of full scientific certainty shall not prevent the proposal from proceeding. The Committee shall, through the Secretariat, invite information from all Parties and observers relating to the considerations specified in Annex F. It shall then prepare a risk management evaluation that includes an analysis of possible control measures for the chemical in accordance with that Annex; or

(b) That the proposal should not proceed, it shall, through the Secretariat, make the risk profile available to all Parties and observers and set the proposal aside.

8. For any proposal set aside pursuant to paragraph 7 (b), a Party may request the Conference of the Parties to consider instructing the Committee to invite additional information from the proposing Party and other Parties during a period not to exceed one year. After that period and on the basis of any information received, the Committee shall reconsider the proposal pursuant to paragraph 6 with a priority to be decided by the Conference of the Parties. If, following this procedure, the Committee again sets the proposal aside, the Party may challenge the decision of the Committee and the

Conference of the Parties shall consider the matter at its next session. The Conference of the Parties may decide, based on the risk profile prepared in accordance with Annex E and taking into account the evaluation of the Committee and any additional information provided by any Party or observer, that the proposal should proceed. If the Conference of the Parties decides that the proposal shall proceed, the Committee shall then prepare the risk management evaluation.

9. The Committee shall, based on the risk profile referred to in paragraph 6 and the risk management evaluation referred to in paragraph 7 (a) or paragraph 8, recommend whether the chemical should be considered by the Conference of the Parties for listing in Annexes A, B and/or C. The Conference of the Parties, taking due account of the recommendations of the Committee, including any scientific uncertainty, shall decide, in a precautionary manner, whether to list the chemical, and specify its related control measures, in Annexes A, B and/or C.

Article 9 Information exchange

1. Each Party shall facilitate or undertake the exchange of information relevant to:
 - (a) The reduction or elimination of the production, use and release of persistent organic pollutants; and
 - (b) Alternatives to persistent organic pollutants, including information relating to their risks as well as to their economic and social costs.
2. The Parties shall exchange the information referred to in paragraph 1 directly or through the Secretariat.
3. Each Party shall designate a national focal point for the exchange of such information.
4. The Secretariat shall serve as a clearing-house mechanism for information on persistent organic pollutants, including information provided by Parties, intergovernmental organizations and nongovernmental organizations.
5. For the purposes of this Convention, information on health and safety of humans and the environment shall not be regarded as confidential. Parties that exchange other information pursuant to this Convention shall protect any confidential information as mutually agreed.

Article 10 Public information, awareness and education

1. Each Party shall, within its capabilities, promote and facilitate:
 - (a) Awareness among its policy and decision makers with regard to persistent organic pollutants;
 - (b) Provision to the public of all available information on persistent organic pollutants, taking into account paragraph 5 of Article 9;
 - (c) Development and implementation, especially for women, children and the least educated, of educational and public awareness programmes on persistent organic pollutants, as well as on their health and environmental effects and on their alternatives;

(d) Public participation in addressing persistent organic pollutants and their health and environmental effects and in developing adequate responses, including opportunities for providing input at the national level regarding implementation of this Convention;

(e) Training of workers, scientists, educators and technical and managerial personnel;

(f) Development and exchange of educational and public awareness materials at the national and international levels; and

(g) Development and implementation of education and training programmes at the national and international levels.

2. Each Party shall, within its capabilities, ensure that the public has access to the public information referred to in paragraph 1 and that the information is kept up-to-date.

3. Each Party shall, within its capabilities, encourage industry and professional users to promote and facilitate the provision of the information referred to in paragraph 1 at the national level and, as appropriate, subregional, regional and global levels.

4. In providing information on persistent organic pollutants and their alternatives, Parties may use safety data sheets, reports, mass media and other means of communication, and may establish information centres at national and regional levels.

5. Each Party shall give sympathetic consideration to developing mechanisms, such as pollutant release and transfer registers, for the collection and dissemination of information on estimates of the annual quantities of the chemicals listed in Annex A, B or C that are released or disposed of.

Article 11

Research, development and monitoring

1. The Parties shall, within their capabilities, at the national and international levels, encourage and/or undertake appropriate research, development, monitoring and cooperation pertaining to persistent organic pollutants and, where relevant, to their alternatives and to candidate persistent organic pollutants, including on their:

(a) Sources and releases into the environment;

(b) Presence, levels and trends in humans and the environment;

(c) Environmental transport, fate and transformation;

(d) Effects on human health and the environment;

(e) Socio-economic and cultural impacts;

(f) Release reduction and/or elimination; and

(g) Harmonized methodologies for making inventories of generating sources and analytical techniques for the measurement of releases.

2. In undertaking action under paragraph 1, the Parties shall, within their capabilities:

(a) Support and further develop, as appropriate, international programmes, networks and organizations aimed at defining, conducting, assessing and financing research, data collection and monitoring, taking into account the need to minimize duplication of effort;

(b) Support national and international efforts to strengthen national scientific and technical research capabilities, particularly in developing countries and countries with economies in transition, and to promote access to, and the exchange of, data and analyses;

(c) Take into account the concerns and needs, particularly in the field of financial and technical resources, of developing countries and countries with economies in transition and cooperate in improving their capability to participate in the efforts referred to in subparagraphs (a) and (b);

(d) Undertake research work geared towards alleviating the effects of persistent organic pollutants on reproductive health;

(e) Make the results of their research, development and monitoring activities referred to in this paragraph accessible to the public on a timely and regular basis; and

(f) Encourage and/or undertake cooperation with regard to storage and maintenance of information generated from research, development and monitoring.

Article 12 Technical assistance

1. The Parties recognize that rendering of timely and appropriate technical assistance in response to requests from developing country Parties and Parties with economies in transition is essential to the successful implementation of this Convention.

2. The Parties shall cooperate to provide timely and appropriate technical assistance to developing country Parties and Parties with economies in transition, to assist them, taking into account their particular needs, to develop and strengthen their capacity to implement their obligations under this Convention.

3. In this regard, technical assistance to be provided by developed country Parties, and other Parties in accordance with their capabilities, shall include, as appropriate and as mutually agreed, technical assistance for capacity-building relating to implementation of the obligations under this Convention. Further guidance in this regard shall be provided by the Conference of the Parties.

4. The Parties shall establish, as appropriate, arrangements for the purpose of providing technical assistance and promoting the transfer of technology to developing country Parties and Parties with economies in transition relating to the implementation of this Convention. These arrangements shall include regional and subregional centres for capacity-building and transfer of technology to assist developing country Parties and Parties with economies in transition to fulfill their obligations under this Convention. Further guidance in this regard shall be provided by the Conference of the Parties.

5. The Parties shall, in the context of this Article, take full account of the specific needs and special situation of least developed countries and small island developing states in their actions with regard to technical assistance.

Article 13 Financial resources and mechanisms

1. Each Party undertakes to provide, within its capabilities, financial support and incentives in respect of those national activities that are intended to achieve the objective of this Convention in accordance with its national plans, priorities and programmes.

2. The developed country Parties shall provide new and additional financial resources to enable developing country Parties and Parties with economies in transition to meet the agreed full incremental costs of implementing measures which fulfil their obligations under this Convention as agreed between a recipient Party and an entity participating in the mechanism described in paragraph 6. Other Parties may also on a voluntary basis and in accordance with their capabilities provide such financial resources. Contributions from other sources should also be encouraged. The implementation of these commitments shall take into account the need for adequacy, predictability, the timely flow of funds and the importance of burden sharing among the contributing Parties.

3. Developed country Parties, and other Parties in accordance with their capabilities and in accordance with their national plans, priorities and programmes, may also provide and developing country Parties and Parties with economies in transition avail themselves of financial resources to assist in their implementation of this Convention through other bilateral, regional and multilateral sources or channels.

4. The extent to which the developing country Parties will effectively implement their commitments under this Convention will depend on the effective implementation by developed country Parties of their commitments under this Convention relating to financial resources, technical assistance and technology transfer. The fact that sustainable economic and social development and eradication of poverty are the first and overriding priorities of the developing country Parties will be taken fully into account, giving due consideration to the need for the protection of human health and the environment.

5. The Parties shall take full account of the specific needs and special situation of the least developed countries and the small island developing states in their actions with regard to funding.

6. A mechanism for the provision of adequate and sustainable financial resources to developing country Parties and Parties with economies in transition on a grant or concessional basis to assist in their implementation of the Convention is hereby defined. The mechanism shall function under the authority, as appropriate, and guidance of, and be accountable to the Conference of the Parties for the purposes of this Convention. Its operation shall be entrusted to one or more entities, including existing international entities, as may be decided upon by the Conference of the Parties. The mechanism may also include other entities providing multilateral, regional and bilateral financial and technical assistance. Contributions to the mechanism shall be additional to other financial transfers to developing country Parties and Parties with economies in transition as reflected in, and in accordance with, paragraph 2.

7. Pursuant to the objectives of this Convention and paragraph 6, the Conference of the Parties shall at its first meeting adopt appropriate guidance to be provided to the mechanism and shall agree with the entity or entities participating in the financial mechanism upon arrangements to give effect thereto. The guidance shall address, *inter alia*:

(a) The determination of the policy, strategy and programme priorities, as well as clear and detailed criteria and guidelines regarding eligibility for access to and utilization of financial resources including monitoring and evaluation on a regular basis of such utilization;

(b) The provision by the entity or entities of regular reports to the Conference of the Parties on adequacy and sustainability of funding for activities relevant to the implementation of this Convention;

(c) The promotion of multiple-source funding approaches, mechanisms and arrangements;

(d) The modalities for the determination in a predictable and identifiable manner of the amount of funding necessary and available for the implementation of this Convention, keeping in

mind that the phasing out of persistent organic pollutants might require sustained funding, and the conditions under which that amount shall be periodically reviewed; and

(e) The modalities for the provision to interested Parties of assistance with needs assessment, information on available sources of funds and on funding patterns in order to facilitate coordination among them.

8. The Conference of the Parties shall review, not later than its second meeting and thereafter on a regular basis, the effectiveness of the mechanism established under this Article, its ability to address the changing needs of the developing country Parties and Parties with economies in transition, the criteria and guidance referred to in paragraph 7, the level of funding as well as the effectiveness of the performance of the institutional entities entrusted to operate the financial mechanism. It shall, based on such review, take appropriate action, if necessary, to improve the effectiveness of the mechanism, including by means of recommendations and guidance on measures to ensure adequate and sustainable funding to meet the needs of the Parties.

Article 14 Interim financial arrangements

The institutional structure of the Global Environment Facility, operated in accordance with the Instrument for the Establishment of the Restructured Global Environment Facility, shall, on an interim basis, be the principal entity entrusted with the operations of the financial mechanism referred to in Article 13, for the period between the date of entry into force of this Convention and the first meeting of the Conference of the Parties, or until such time as the Conference of the Parties decides which institutional structure will be designated in accordance with Article 13. The institutional structure of the Global Environment Facility should fulfill this function through operational measures related specifically to persistent organic pollutants taking into account that new arrangements for this area may be needed.

Article 15 Reporting

1. Each Party shall report to the Conference of the Parties on the measures it has taken to implement the provisions of this Convention and on the effectiveness of such measures in meeting the objectives of the Convention.

2. Each Party shall provide to the Secretariat:

(a) Statistical data on its total quantities of production, import and export of each of the chemicals listed in Annex A and Annex B or a reasonable estimate of such data; and

(b) To the extent practicable, a list of the States from which it has imported each such substance and the States to which it has exported each such substance.

3. Such reporting shall be at periodic intervals and in a format to be decided by the Conference of the Parties at its first meeting.

Article 16 Effectiveness evaluation

1. Commencing four years after the date of entry into force of this Convention, and periodically thereafter at intervals to be decided by the Conference of the Parties, the Conference shall evaluate the effectiveness of this Convention.

2. In order to facilitate such evaluation, the Conference of the Parties shall, at its first meeting, initiate the establishment of arrangements to provide itself with comparable monitoring data on the presence of the chemicals listed in Annexes A, B and C as well as their regional and global environmental transport. These arrangements:

(a) Should be implemented by the Parties on a regional basis when appropriate, in accordance with their technical and financial capabilities, using existing monitoring programmes and mechanisms to the extent possible and promoting harmonization of approaches;

(b) May be supplemented where necessary, taking into account the differences between regions and their capabilities to implement monitoring activities; and

(c) Shall include reports to the Conference of the Parties on the results of the monitoring activities on a regional and global basis at intervals to be specified by the Conference of the Parties.

3. The evaluation described in paragraph 1 shall be conducted on the basis of available scientific, environmental, technical and economic information, including:

(a) Reports and other monitoring information provided pursuant to paragraph 2;

(b) National reports submitted pursuant to Article 15; and

(c) Non-compliance information provided pursuant to the procedures established under Article 17.

Article 17 Non-compliance

The Conference of the Parties shall, as soon as practicable, develop and approve procedures and institutional mechanisms for determining non-compliance with the provisions of this Convention and for the treatment of Parties found to be in non-compliance.

Article 18 Settlement of disputes

1. Parties shall settle any dispute between them concerning the interpretation or application of this Convention through negotiation or other peaceful means of their own choice.

2. When ratifying, accepting, approving or acceding to the Convention, or at any time thereafter, a Party that is not a regional economic integration organization may declare in a written instrument submitted to the depositary that, with respect to any dispute concerning the interpretation or application of the Convention, it recognizes one or both of the following means of dispute settlement as compulsory in relation to any Party accepting the same obligation:

(a) Arbitration in accordance with procedures to be adopted by the Conference of the Parties in an annex as soon as practicable;

(b) Submission of the dispute to the International Court of Justice.

3. A Party that is a regional economic integration organization may make a declaration with like effect in relation to arbitration in accordance with the procedure referred to in paragraph 2 (a).

4. A declaration made pursuant to paragraph 2 or paragraph 3 shall remain in force until it expires in accordance with its terms or until three months after written notice of its revocation has been deposited with the depositary.

5. The expiry of a declaration, a notice of revocation or a new declaration shall not in any way affect proceedings pending before an arbitral tribunal or the International Court of Justice unless the parties to the dispute otherwise agree.

6. If the parties to a dispute have not accepted the same or any procedure pursuant to paragraph 2, and if they have not been able to settle their dispute within twelve months following notification by one party to another that a dispute exists between them, the dispute shall be submitted to a conciliation commission at the request of any party to the dispute. The conciliation commission shall render a report with recommendations. Additional procedures relating to the conciliation commission shall be included in an annex to be adopted by the Conference of the Parties no later than at its second meeting.

Article 19 Conference of the Parties

1. A Conference of the Parties is hereby established.

2. The first meeting of the Conference of the Parties shall be convened by the Executive Director of the United Nations Environment Programme no later than one year after the entry into force of this Convention. Thereafter, ordinary meetings of the Conference of the Parties shall be held at regular intervals to be decided by the Conference.

3. Extraordinary meetings of the Conference of the Parties shall be held at such other times as may be deemed necessary by the Conference, or at the written request of any Party provided that it is supported by at least one third of the Parties.

4. The Conference of the Parties shall by consensus agree upon and adopt at its first meeting rules of procedure and financial rules for itself and any subsidiary bodies, as well as financial provisions governing the functioning of the Secretariat.

5. The Conference of the Parties shall keep under continuous review and evaluation the implementation of this Convention. It shall perform the functions assigned to it by the Convention and, to this end, shall:

(a) Establish, further to the requirements of paragraph 6, such subsidiary bodies as it considers necessary for the implementation of the Convention;

(b) Cooperate, where appropriate, with competent international organizations and intergovernmental and non-governmental bodies; and

(c) Regularly review all information made available to the Parties pursuant to Article 15, including consideration of the effectiveness of paragraph 2 (b) (iii) of Article 3;

(d) Consider and undertake any additional action that may be required for the achievement of the objectives of the Convention.

6. The Conference of the Parties shall, at its first meeting, establish a subsidiary body to be called the Persistent Organic Pollutants Review Committee for the purposes of performing the functions assigned to that Committee by this Convention. In this regard:

(a) The members of the Persistent Organic Pollutants Review Committee shall be appointed by the Conference of the Parties. Membership of the Committee shall consist of government-designated experts in chemical assessment or management. The members of the Committee shall be appointed on the basis of equitable geographical distribution;

(b) The Conference of the Parties shall decide on the terms of reference, organization and operation of the Committee; and

(c) The Committee shall make every effort to adopt its recommendations by consensus. If all efforts at consensus have been exhausted, and no consensus reached, such recommendation shall as a last resort be adopted by a two-thirds majority vote of the members present and voting.

7. The Conference of the Parties shall, at its third meeting, evaluate the continued need for the procedure contained in paragraph 2 (b) of Article 3, including consideration of its effectiveness.

8. The United Nations, its specialized agencies and the International Atomic Energy Agency, as well as any State not Party to this Convention, may be represented at meetings of the Conference of the Parties as observers. Any body or agency, whether national or international, governmental or non-governmental, qualified in matters covered by the Convention, and which has informed the Secretariat of its wish to be represented at a meeting of the Conference of the Parties as an observer may be admitted unless at least one third of the Parties present object. The admission and participation of observers shall be subject to the rules of procedure adopted by the Conference of the Parties.

Article 20 Secretariat

1. A Secretariat is hereby established.

2. The functions of the Secretariat shall be:

(a) To make arrangements for meetings of the Conference of the Parties and its subsidiary bodies and to provide them with services as required;

(b) To facilitate assistance to the Parties, particularly developing country Parties and Parties with economies in transition, on request, in the implementation of this Convention;

(c) To ensure the necessary coordination with the secretariats of other relevant international bodies;

(d) To prepare and make available to the Parties periodic reports based on information received pursuant to Article 15 and other available information;

(e) To enter, under the overall guidance of the Conference of the Parties, into such administrative and contractual arrangements as may be required for the effective discharge of its functions; and

(f) To perform the other secretariat functions specified in this Convention and such other functions as may be determined by the Conference of the Parties.

3. The secretariat functions for this Convention shall be performed by the Executive Director of the United Nations Environment Programme, unless the Conference of the Parties decides, by a three-fourths majority of the Parties present and voting, to entrust the secretariat functions to one or more other international organizations.

Article 21
Amendments to the Convention

1. Amendments to this Convention may be proposed by any Party.
2. Amendments to this Convention shall be adopted at a meeting of the Conference of the Parties. The text of any proposed amendment shall be communicated to the Parties by the Secretariat at least six months before the meeting at which it is proposed for adoption. The Secretariat shall also communicate proposed amendments to the signatories to this Convention and, for information, to the depositary.
3. The Parties shall make every effort to reach agreement on any proposed amendment to this Convention by consensus. If all efforts at consensus have been exhausted, and no agreement reached, the amendment shall as a last resort be adopted by a three-fourths majority vote of the Parties present and voting.
4. The amendment shall be communicated by the depositary to all Parties for ratification, acceptance or approval.
5. Ratification, acceptance or approval of an amendment shall be notified to the depositary in writing. An amendment adopted in accordance with paragraph 3 shall enter into force for the Parties having accepted it on the ninetieth day after the date of deposit of instruments of ratification, acceptance or approval by at least three-fourths of the Parties. Thereafter, the amendment shall enter into force for any other Party on the ninetieth day after the date on which that Party deposits its instrument of ratification, acceptance or approval of the amendment.

Article 22
Adoption and amendment of annexes

1. Annexes to this Convention shall form an integral part thereof and, unless expressly provided otherwise, a reference to this Convention constitutes at the same time a reference to any annexes thereto.
2. Any additional annexes shall be restricted to procedural, scientific, technical or administrative matters.
3. The following procedure shall apply to the proposal, adoption and entry into force of additional annexes to this Convention:
 - (a) Additional annexes shall be proposed and adopted according to the procedure laid down in paragraphs 1, 2 and 3 of Article 21;
 - (b) Any Party that is unable to accept an additional annex shall so notify the depositary, in writing, within one year from the date of communication by the depositary of the adoption of the additional annex. The depositary shall without delay notify all Parties of any such notification received. A Party may at any time withdraw a previous notification of non-acceptance in respect of any additional annex, and the annex shall thereupon enter into force for that Party subject to subparagraph (c); and
 - (c) On the expiry of one year from the date of the communication by the depositary of the adoption of an additional annex, the annex shall enter into force for all Parties that have not submitted a notification in accordance with the provisions of subparagraph (b).

4. The proposal, adoption and entry into force of amendments to Annex A, B or C shall be subject to the same procedures as for the proposal, adoption and entry into force of additional annexes to this Convention, except that an amendment to Annex A, B or C shall not enter into force with respect to any Party that has made a declaration with respect to amendment to those Annexes in accordance with paragraph 4 of Article 25, in which case any such amendment shall enter into force for such a Party on the ninetieth day after the date of deposit with the depositary of its instrument of ratification, acceptance, approval or accession with respect to such amendment.

5. The following procedure shall apply to the proposal, adoption and entry into force of an amendment to Annex D, E or F:

(a) Amendments shall be proposed according to the procedure in paragraphs 1 and 2 of Article 21;

(b) The Parties shall take decisions on an amendment to Annex D, E or F by consensus; and

(c) A decision to amend Annex D, E or F shall forthwith be communicated to the Parties by the depositary. The amendment shall enter into force for all Parties on a date to be specified in the decision.

6. If an additional annex or an amendment to an annex is related to an amendment to this Convention, the additional annex or amendment shall not enter into force until such time as the amendment to the Convention enters into force.

Article 23 Right to vote

1. Each Party to this Convention shall have one vote, except as provided for in paragraph 2.

2. A regional economic integration organization, on matters within its competence, shall exercise its right to vote with a number of votes equal to the number of its member States that are Parties to this Convention. Such an organization shall not exercise its right to vote if any of its member States exercises its right to vote, and vice versa.

Article 24 Signature

This Convention shall be open for signature at Stockholm by all States and regional economic integration organizations on 23 May 2001, and at the United Nations Headquarters in New York from 24 May 2001 to 22 May 2002.

Article 25 Ratification, acceptance, approval or accession

1. This Convention shall be subject to ratification, acceptance or approval by States and by regional economic integration organizations. It shall be open for accession by States and by regional economic integration organizations from the day after the date on which the Convention is closed for signature. Instruments of ratification, acceptance, approval or accession shall be deposited with the depositary.

2. Any regional economic integration organization that becomes a Party to this Convention without any of its member States being a Party shall be bound by all the obligations under the Convention. In the case of such organizations, one or more of whose member States is a Party to this

Convention, the organization and its member States shall decide on their respective responsibilities for the performance of their obligations under the Convention. In such cases, the organization and the member States shall not be entitled to exercise rights under the Convention concurrently.

3. In its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, a regional economic integration organization shall declare the extent of its competence in respect of the matters governed by this Convention. Any such organization shall also inform the depositary, who shall in turn inform the Parties, of any relevant modification in the extent of its competence.

4. In its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, any Party may declare that, with respect to it, any amendment to Annex A, B or C shall enter into force only upon the deposit of its instrument of ratification, acceptance, approval or accession with respect thereto.

Article 26 Entry into force

1. This Convention shall enter into force on the ninetieth day after the date of deposit of the fiftieth instrument of ratification, acceptance, approval or accession.

2. For each State or regional economic integration organization that ratifies, accepts or approves this Convention or accedes thereto after the deposit of the fiftieth instrument of ratification, acceptance, approval or accession, the Convention shall enter into force on the ninetieth day after the date of deposit by such State or regional economic integration organization of its instrument of ratification, acceptance, approval or accession.

3. For the purpose of paragraphs 1 and 2, any instrument deposited by a regional economic integration organization shall not be counted as additional to those deposited by member States of that organization.

Article 27 Reservations

No reservations may be made to this Convention.

Article 28 Withdrawal

1. At any time after three years from the date on which this Convention has entered into force for a Party, that Party may withdraw from the Convention by giving written notification to the depositary.

2. Any such withdrawal shall take effect upon the expiry of one year from the date of receipt by the depositary of the notification of withdrawal, or on such later date as may be specified in the notification of withdrawal.

Article 29 Depositary

The Secretary-General of the United Nations shall be the depositary of this Convention.

Article 30
Authentic texts

The original of this Convention, of which the Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish texts are equally authentic, shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned, being duly authorized to that effect, have signed this Convention.

Done at Stockholm on this twenty-second day of May, two thousand and one.

Annex AELIMINATION
Part I

Chemical	Activity	Specific exemption
Aldrin* CAS: 309-00-2	Production	None
	Use	Local ectoparasiticide Insecticide
Chlordane* CAS: 57-74-9	Production	As allowed for the Parties listed in the Register
	Use	Local ectoparasiticide Insecticide Termiticide Termiticide in buildings and dams Termiticide in roads Additive in plywood adhesives
Dieldrin* CAS: 60-57-1	Production	None
	Use	In agricultural operations
Endrin* CAS: 72-20-8	Production	None
	Use	None
Heptachlor* CAS: 76-44-8	Production	None
	Use	Termiticide Termiticide in structures of houses Termiticide (subterranean) Wood treatment In use in underground cable boxes
Hexachlorobenzene CAS: 118-74-1	Production	As allowed for the Parties listed in the Register
	Use	Intermediate Solvent in pesticide Closed system site limited intermediate
Mirex* CAS: 2385-85-5	Production	As allowed for the Parties listed in the Register
	Use	Termiticide
Toxaphene* CAS: 8001-35-2	Production	None
	Use	None
Polychlorinated Biphenyls (PCB)*	Production	None
	Use	Articles in use in accordance with the provisions of Part II of this Annex

Notes:

(i) Except as otherwise specified in this Convention, quantities of a chemical occurring as unintentional trace contaminants in products and articles shall not be considered to be listed in this Annex;

(ii) This note shall not be considered as a production and use specific exemption for purposes of paragraph 2 of Article 3. Quantities of a chemical occurring as constituents of articles manufactured or already in use before or on the date of entry into force of the relevant obligation with respect to that chemical, shall not be considered as listed in this Annex, provided that a Party has notified the Secretariat that a particular type of article remains in use within that Party. The Secretariat shall make such notifications publicly available;

(iii) This note, which does not apply to a chemical that has an asterisk following its name in the Chemical column in Part I of this Annex, shall not be considered as a production and use specific exemption for purposes of paragraph 2 of Article 3. Given that no significant quantities of the chemical are expected to reach humans and the environment during the production and use of a closed-system site-limited intermediate, a Party, upon notification to the Secretariat, may allow the production and use of quantities of a chemical listed in this Annex as a closed-system site-limited intermediate that is chemically transformed in the manufacture of other chemicals that, taking into consideration the criteria in paragraph 1 of Annex D, do not exhibit the characteristics of persistent organic pollutants. This notification shall include information on total production and use of such chemical or a reasonable estimate of such information and information regarding the nature of the closed-system site-limited process including the amount of any non-transformed and unintentional trace contamination of the persistent organic pollutant-starting material in the final product. This procedure applies except as otherwise specified in this Annex. The Secretariat shall make such notifications available to the Conference of the Parties and to the public. Such production or use shall not be considered a production or use specific exemption. Such production and use shall cease after a ten-year period, unless the Party concerned submits a new notification to the Secretariat, in which case the period will be extended for an additional ten years unless the Conference of the Parties, after a review of the production and use decides otherwise. The notification procedure can be repeated;

(iv) All the specific exemptions in this Annex may be exercised by Parties that have registered exemptions in respect of them in accordance with Article 4 with the exception of the use of polychlorinated biphenyls in articles in use in accordance with the provisions of Part II of this Annex, which may be exercised by all Parties.

Part II
Polychlorinated biphenyls

Each Party shall:

(a) With regard to the elimination of the use of polychlorinated biphenyls in equipment (e.g. transformers, capacitors or other receptacles containing liquid stocks) by 2025, subject to review by the Conference of the Parties, take action in accordance with the following priorities:

- (i) Make determined efforts to identify, label and remove from use equipment containing greater than 10 per cent polychlorinated biphenyls and volumes greater than 5 litres;
- (ii) Make determined efforts to identify, label and remove from use equipment containing greater than 0.05 per cent polychlorinated biphenyls and volumes greater than 5 litres;
- (iii) Endeavour to identify and remove from use equipment containing greater than 0.005 percent polychlorinated biphenyls and volumes greater than 0.05 litres;

(b) Consistent with the priorities in subparagraph (a), promote the following measures to reduce exposures and risk to control the use of polychlorinated biphenyls:

- (i) Use only in intact and non-leaking equipment and only in areas where the risk from environmental release can be minimised and quickly remedied;
- (ii) Not use in equipment in areas associated with the production or processing of food or feed;
- (iii) When used in populated areas, including schools and hospitals, all reasonable measures to protect from electrical failure which could result in a fire, and regular inspection of equipment for leaks;

(c) Notwithstanding paragraph 2 of Article 3, ensure that equipment containing polychlorinated biphenyls, as described in subparagraph (a), shall not be exported or imported except for the purpose of environmentally sound waste management;

(d) Except for maintenance and servicing operations, not allow recovery for the purpose of reuse in other equipment of liquids with polychlorinated biphenyls content above 0.005 per cent;

(e) Make determined efforts designed to lead to environmentally sound waste management of liquids containing polychlorinated biphenyls and equipment contaminated with polychlorinated biphenyls having a polychlorinated biphenyls content above 0.005 per cent, in accordance with paragraph 1 of Article 6, as soon as possible but no later than 2028, subject to review by the Conference of the Parties;

(f) In lieu of note (ii) in Part I of this Annex, endeavour to identify other articles containing more than 0.005 per cent polychlorinated biphenyls (e.g. cable-sheaths, cured caulk and painted objects) and manage them in accordance with paragraph 1 of Article 6;

(g) Provide a report every five years on progress in eliminating polychlorinated biphenyls and submit it to the Conference of the Parties pursuant to Article 15;

(h) The reports described in subparagraph (g) shall, as appropriate, be considered by the Conference of the Parties in its reviews relating to polychlorinated biphenyls. The Conference of the Parties shall review progress towards elimination of polychlorinated biphenyls at five year intervals or other period, as appropriate, taking into account such reports.

Annex B

RESTRICTION

Part I

Chemical	Activity	Acceptable purpose or specific exemption
DDT (1,1,1-trichloro-2,2-bis(4-chlorophenyl)ethane) CAS No: 50-29-3	Production	<u>Acceptable purpose:</u> Disease vector control use in accordance with Part II of this Annex <u>Specific exemption:</u> Intermediate in production of dicofol Intermediate
	Use	<u>Acceptable purpose:</u> Disease vector control in accordance with Part II of this Annex <u>Specific exemption:</u> Production of dicofol Intermediate

Notes:

(i) Except as otherwise specified in this Convention, quantities of a chemical occurring as unintentional trace contaminants in products and articles shall not be considered to be listed in this Annex;

(ii) This note shall not be considered as a production and use acceptable purpose or specific exemption for purposes of paragraph 2 of Article 3. Quantities of a chemical occurring as constituents of articles manufactured or already in use before or on the date of entry into force of the relevant obligation with respect to that chemical, shall not be considered as listed in this Annex, provided that a Party has notified the Secretariat that a particular type of article remains in use within that Party. The Secretariat shall make such notifications publicly available;

(iii) This note shall not be considered as a production and use specific exemption for purposes of paragraph 2 of Article 3. Given that no significant quantities of the chemical are expected to reach humans and the environment during the production and use of a closed-system site-limited intermediate, a Party, upon notification to the Secretariat, may allow the production and use of quantities of a chemical listed in this Annex as a closed-system site-limited intermediate that is chemically transformed in the manufacture of other chemicals that, taking into consideration the criteria in paragraph 1 of Annex D, do not exhibit the characteristics of persistent organic pollutants. This notification shall include information on total production and use of such chemical or a reasonable estimate of such information and information regarding the nature of the closed-system site-limited process including the amount of any non-transformed and unintentional trace contamination of the persistent organic pollutant-starting material in the final product. This procedure applies except as otherwise specified in this Annex. The Secretariat shall make such notifications available to the Conference of the Parties and to the public. Such production or use shall not be considered a production or use specific exemption. Such production and use shall cease after a ten-year period, unless the Party concerned submits a new notification to the Secretariat, in which case the period will be extended for an additional ten years unless the Conference of the Parties, after a review of the production and use decides otherwise. The notification procedure can be repeated;

(iv) All the specific exemptions in this Annex may be exercised by Parties that have registered in respect of them in accordance with Article 4.

Part IIDDT (1,1,1-trichloro-2,2-bis(4-chlorophenyl)ethane)

1. The production and use of DDT shall be eliminated except for Parties that have notified the Secretariat of their intention to produce and/or use it. A DDT Register is hereby established and shall be available to the public. The Secretariat shall maintain the DDT Register.

2. Each Party that produces and/or uses DDT shall restrict such production and/or use for disease vector control in accordance with the World Health Organization recommendations and guidelines on the use of DDT and when locally safe, effective and affordable alternatives are not available to the Party in question.

3. In the event that a Party not listed in the DDT Register determines that it requires DDT for disease vector control, it shall notify the Secretariat as soon as possible in order to have its name added forthwith to the DDT Register. It shall at the same time notify the World Health Organization.

4. Every three years, each Party that uses DDT shall provide to the Secretariat and the World Health Organization information on the amount used, the conditions of such use and its relevance to that Party's disease management strategy, in a format to be decided by the Conference of the Parties in consultation with the World Health Organization.

5. With the goal of reducing and ultimately eliminating the use of DDT, the Conference of the Parties shall encourage:

(a) Each Party using DDT to develop and implement an action plan as part of the implementation plan specified in Article 7. That action plan shall include:

- (i) Development of regulatory and other mechanisms to ensure that DDT use is restricted to disease vector control;
- (ii) Implementation of suitable alternative products, methods and strategies, including resistance management strategies to ensure the continuing effectiveness of these alternatives;
- (iii) Measures to strengthen health care and to reduce the incidence of the disease.

(b) The Parties, within their capabilities, to promote research and development of safe alternative chemical and non-chemical products, methods and strategies for Parties using DDT, relevant to the conditions of those countries and with the goal of decreasing the human and economic burden of disease. Factors to be promoted when considering alternatives or combinations of alternatives shall include the human health risks and environmental implications of such alternatives. Viable alternatives to DDT shall pose less risk to human health and the environment, be suitable for disease control based on conditions in the Parties in question and be supported with monitoring data.

6. Commencing at its first meeting, and at least every three years thereafter, the Conference of the Parties shall, in consultation with the World Health Organization, evaluate the continued need for DDT for disease vector control on the basis of available scientific, technical, environmental and economic information, including:

- (a) The production and use of DDT and the conditions set out in paragraph 2;
- (b) The availability, suitability and implementation of the alternatives to DDT; and

(c) Progress in strengthening the capacity of countries to transfer safely to reliance on such alternatives.

7. A Party may, at any time, withdraw its name from the DDT Registry upon written notification to the Secretariat. The withdrawal shall take effect on the date specified in the notification.

Annex C

UNINTENTIONAL PRODUCTION

Part I: Persistent organic pollutants subject to the requirements of Article 5

This Annex applies to the following persistent organic pollutants when formed and released unintentionally from anthropogenic sources:

Chemical
Polychlorinated dibenzo-p-dioxins and dibenzofurans (PCDD/PCDF)
Hexachlorobenzene (HCB) (CAS No: 118-74-1)
Polychlorinated biphenyls (PCB)

Part II: Source categories

Polychlorinated dibenzo-p-dioxins and dibenzofurans, hexachlorobenzene and polychlorinated biphenyls are unintentionally formed and released from thermal processes involving organic matter and chlorine as a result of incomplete combustion or chemical reactions. The following industrial source categories have the potential for comparatively high formation and release of these chemicals to the environment:

- (a) Waste incinerators, including co-incinerators of municipal, hazardous or medical waste or of sewage sludge;
- (b) Cement kilns firing hazardous waste;
- (c) Production of pulp using elemental chlorine or chemicals generating elemental chlorine for bleaching;
- (d) The following thermal processes in the metallurgical industry:
 - (i) Secondary copper production;
 - (ii) Sinter plants in the iron and steel industry;
 - (iii) Secondary aluminium production;
 - (iv) Secondary zinc production.

Part III: Source categories

Polychlorinated dibenzo-p-dioxins and dibenzofurans, hexachlorobenzene and polychlorinated biphenyls may also be unintentionally formed and released from the following source categories, including:

- (a) Open burning of waste, including burning of landfill sites;
- (b) Thermal processes in the metallurgical industry not mentioned in Part II;
- (c) Residential combustion sources;
- (d) Fossil fuel-fired utility and industrial boilers;

- (e) Firing installations for wood and other biomass fuels;
- (f) Specific chemical production processes releasing unintentionally formed persistent organic pollutants, especially production of chlorophenols and chloranil;
- (g) Crematoria;
- (h) Motor vehicles, particularly those burning leaded gasoline;
- (i) Destruction of animal carcasses;
- (j) Textile and leather dyeing (with chloranil) and finishing (with alkaline extraction);
- (k) Shredder plants for the treatment of end of life vehicles;
- (l) Smouldering of copper cables;
- (m) Waste oil refineries.

Part IV: Definitions

1. For the purposes of this Annex:

(a) "Polychlorinated biphenyls" means aromatic compounds formed in such a manner that the hydrogen atoms on the biphenyl molecule (two benzene rings bonded together by a single carbon-carbon bond) may be replaced by up to ten chlorine atoms; and

(b) "Polychlorinated dibenzo-p-dioxins" and "polychlorinated dibenzofurans" are tricyclic, aromatic compounds formed by two benzene rings connected by two oxygen atoms in polychlorinated dibenzo-p-dioxins and by one oxygen atom and one carbon-carbon bond in polychlorinated dibenzofurans and the hydrogen atoms of which may be replaced by up to eight chlorine atoms.

2. In this Annex, the toxicity of polychlorinated dibenzo-p-dioxins and dibenzofurans is expressed using the concept of toxic equivalency which measures the relative dioxin-like toxic activity of different congeners of polychlorinated dibenzo-p-dioxins and dibenzofurans and coplanar polychlorinated biphenyls in comparison to 2,3,7,8-tetrachlorodibenzo-p-dioxin. The toxic equivalent factor values to be used for the purposes of this Convention shall be consistent with accepted international standards, commencing with the World Health Organization 1998 mammalian toxic equivalent factor values for polychlorinated dibenzo-p-dioxins and dibenzofurans and coplanar polychlorinated biphenyls. Concentrations are expressed in toxic equivalents.

Part V: General guidance on best available techniques and best environmental practices

This Part provides general guidance to Parties on preventing or reducing releases of the chemicals listed in Part I.

A. General prevention measures relating to both best available techniques and best environmental practices

Priority should be given to the consideration of approaches to prevent the formation and release of the chemicals listed in Part I. Useful measures could include:

- (a) The use of low-waste technology;
- (b) The use of less hazardous substances;
- (c) The promotion of the recovery and recycling of waste and of substances generated and used in a process;
- (d) Replacement of feed materials which are persistent organic pollutants or where there is a direct link between the materials and releases of persistent organic pollutants from the source;
- (e) Good housekeeping and preventive maintenance programmes;
- (f) Improvements in waste management with the aim of the cessation of open and other uncontrolled burning of wastes, including the burning of landfill sites. When considering proposals to construct new waste disposal facilities, consideration should be given to alternatives such as activities to minimize the generation of municipal and medical waste, including resource recovery, reuse, recycling, waste separation and promoting products that generate less waste. Under this approach, public health concerns should be carefully considered;
- (g) Minimization of these chemicals as contaminants in products;
- (h) Avoiding elemental chlorine or chemicals generating elemental chlorine for bleaching.

B. Best available techniques

The concept of best available techniques is not aimed at the prescription of any specific technique or technology, but at taking into account the technical characteristics of the installation concerned, its geographical location and the local environmental conditions. Appropriate control techniques to reduce releases of the chemicals listed in Part I are in general the same. In determining best available techniques, special consideration should be given, generally or in specific cases, to the following factors, bearing in mind the likely costs and benefits of a measure and consideration of precaution and prevention:

- (a) General considerations:
 - (i) The nature, effects and mass of the releases concerned: techniques may vary depending on source size;
 - (ii) The commissioning dates for new or existing installations;
 - (iii) The time needed to introduce the best available technique;
 - (iv) The consumption and nature of raw materials used in the process and its energy efficiency;
 - (v) The need to prevent or reduce to a minimum the overall impact of the releases to the environment and the risks to it;
 - (vi) The need to prevent accidents and to minimize their consequences for the environment;
 - (vii) The need to ensure occupational health and safety at workplaces;
 - (viii) Comparable processes, facilities or methods of operation which have been tried with success on an industrial scale;

- (ix) Technological advances and changes in scientific knowledge and understanding.

(b) General release reduction measures: When considering proposals to construct new facilities or significantly modify existing facilities using processes that release chemicals listed in this Annex, priority consideration should be given to alternative processes, techniques or practices that have similar usefulness but which avoid the formation and release of such chemicals. In cases where such facilities will be constructed or significantly modified, in addition to the prevention measures outlined in section A of Part V the following reduction measures could also be considered in determining best available techniques:

- (i) Use of improved methods for flue-gas cleaning such as thermal or catalytic oxidation, dust precipitation, or adsorption;
- (ii) Treatment of residuals, wastewater, wastes and sewage sludge by, for example, thermal treatment or rendering them inert or chemical processes that detoxify them;
- (iii) Process changes that lead to the reduction or elimination of releases, such as moving to closed systems;
- (iv) Modification of process designs to improve combustion and prevent formation of the chemicals listed in this Annex, through the control of parameters such as incineration temperature or residence time.

C. Best environmental practices

The Conference of the Parties may develop guidance with regard to best environmental practices.

Annex DINFORMATION REQUIREMENTS AND
SCREENING CRITERIA

1. A Party submitting a proposal to list a chemical in Annexes A, B and/or C shall identify the chemical in the manner described in subparagraph (a) and provide the information on the chemical, and its transformation products where relevant, relating to the screening criteria set out in subparagraphs (b) to (e):

(a) Chemical identity:

- (i) Names, including trade name or names, commercial name or names and synonyms, Chemical Abstracts Service (CAS) Registry number, International Union of Pure and Applied Chemistry (IUPAC) name; and
- (ii) Structure, including specification of isomers, where applicable, and the structure of the chemical class;

(b) Persistence:

- (i) Evidence that the half-life of the chemical in water is greater than two months, or that its half-life in soil is greater than six months, or that its half-life in sediment is greater than six months; or
- (ii) Evidence that the chemical is otherwise sufficiently persistent to justify its consideration within the scope of this Convention;

(c) Bio-accumulation:

- (i) Evidence that the bio-concentration factor or bio-accumulation factor in aquatic species for the chemical is greater than 5,000 or, in the absence of such data, that the log Kow is greater than 5;
- (ii) Evidence that a chemical presents other reasons for concern, such as high bio-accumulation in other species, high toxicity or ecotoxicity; or
- (iii) Monitoring data in biota indicating that the bio-accumulation potential of the chemical is sufficient to justify its consideration within the scope of this Convention;

(d) Potential for long-range environmental transport:

- (i) Measured levels of the chemical in locations distant from the sources of its release that are of potential concern;
- (ii) Monitoring data showing that long-range environmental transport of the chemical, with the potential for transfer to a receiving environment, may have occurred via air, water or migratory species; or
- (iii) Environmental fate properties and/or model results that demonstrate that the chemical has a potential for long-range environmental transport through air, water or migratory species, with the potential for transfer to a receiving environment in locations distant from the sources of its release. For a

chemical that migrates significantly through the air, its half-life in air should be greater than two days; and

(e) Adverse effects:

- (i) Evidence of adverse effects to human health or to the environment that justifies consideration of the chemical within the scope of this Convention; or
- (ii) Toxicity or ecotoxicity data that indicate the potential for damage to human health or to the environment.

2. The proposing Party shall provide a statement of the reasons for concern including, where possible, a comparison of toxicity or ecotoxicity data with detected or predicted levels of a chemical resulting or anticipated from its long-range environmental transport, and a short statement indicating the need for global control.

3. The proposing Party shall, to the extent possible and taking into account its capabilities, provide additional information to support the review of the proposal referred to in paragraph 6 of Article 8. In developing such a proposal, a Party may draw on technical expertise from any source.

Annex EINFORMATION REQUIREMENTS
FOR THE RISK PROFILE

The purpose of the review is to evaluate whether the chemical is likely, as a result of its long range environmental transport, to lead to significant adverse human health and/or environmental effects, such that global action is warranted. For this purpose, a risk profile shall be developed that further elaborates on, and evaluates, the information referred to in Annex D and includes, as far as possible, the following types of information:

- (a) Sources, including as appropriate:
 - (i) Production data, including quantity and location;
 - (ii) Uses; and
 - (iii) Releases, such as discharges, losses and emissions;
- (b) Hazard assessment for the endpoint or endpoints of concern, including a consideration of toxicological interactions involving multiple chemicals;
- (c) Environmental fate, including data and information on the chemical and physical properties of a chemical as well as its persistence and how they are linked to its environmental transport, transfer within and between environmental compartments, degradation and transformation to other chemicals. A determination of the bio-concentration factor or bio-accumulation factor, based on measured values, shall be available, except when monitoring data are judged to meet this need;
- (d) Monitoring data;
- (e) Exposure in local areas and, in particular, as a result of long-range environmental transport, and including information regarding bio-availability;
- (f) National and international risk evaluations, assessments or profiles and labelling information and hazard classifications, as available; and
- (g) Status of the chemical under international conventions.

Annex F

INFORMATION ON SOCIO-ECONOMIC CONSIDERATIONS

An evaluation should be undertaken regarding possible control measures for chemicals under consideration for inclusion in this Convention, encompassing the full range of options, including management and elimination. For this purpose, relevant information should be provided relating to socioeconomic considerations associated with possible control measures to enable a decision to be taken by the Conference of the Parties. Such information should reflect due regard for the differing capabilities and conditions among the Parties and should include consideration of the following indicative list of items:

- (a) Efficacy and efficiency of possible control measures in meeting risk reduction goals:
 - (i) Technical feasibility; and
 - (ii) Costs, including environmental and health costs;
- (b) Alternatives (products and processes);
 - (i) Technical feasibility;
 - (ii) Costs, including environmental and health costs;
 - (iii) Efficacy;
 - (iv) Risk;
 - (v) Availability; and
 - (vi) Accessibility;
- (c) Positive and/or negative impacts on society of implementing possible control measures:
 - (i) Health, including public, environmental and occupational health;
 - (ii) Agriculture, including aquaculture and forestry;
 - (iii) Biota (biodiversity);
 - (iv) Economic aspects;
 - (v) Movement towards sustainable development; and
 - (vi) Social costs;
- (d) Waste and disposal implications (in particular, obsolete stocks of pesticides and clean-up of contaminated sites):
 - (i) Technical feasibility; and
 - (ii) Cost;

- (e) Access to information and public education;
- (f) Status of control and monitoring capacity; and
- (g) Any national or regional control actions taken, including information on alternatives, and other relevant risk management information.

Članak 3.

Provedba ovoga Zakona o potvrđivanju Konvencije iz članka 1. ovoga Zakona u djelokrugu je središnjih tijela državne uprave nadležnih za poslove zaštite okoliša, poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva, zdravstva te gospodarstva, rada i poduzetništva.

Članak 4.

Na dan stupanja na snagu ovog Zakona, Konvencija iz članka 1. ovog Zakona nije na snazi u odnosu na Republiku Hrvatsku te će se podaci o njenom stupanju na snagu objaviti, u skladu s odredbom članka 30. stavka 3. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora.

Članak 5.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama.

OBRAZLOŽENJE

Člankom 1. Konačnog prijedloga Zakona o potvrđivanju Stocholmske konvencije o postojanim organskim onečišćujućim tvarima propisano je da se potvrđuje Stocholmska konvencija o postojanim organskim onečišćujućim tvarima, odnosno iskazuje se formalni pristanak Republike Hrvatske da bude vezana Konvencijom, na temelju čega će ovaj pristanak biti iskazan na međunarodnoj razini.

U članku 2. Konačnog prijedloga Zakona sadržan je tekst Stocholmske konvencije o postojanim organskim onečišćujućim tvarima u izvorniku na engleskom jeziku i u prijevodu na hrvatski jezik.

U članku 3. Konačnog prijedloga Zakona utvrđuje se da je provedba Zakona o potvrđivanju Stocholmske konvencije o postojanim organskim onečišćujućim tvarima u djelokrugu središnjih tijela državne uprave nadležnih za poslove zaštite okoliša, poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva, zdravstva, gospodarstva, rada i poduzetništva.

U članku 4. Konačnog prijedloga Zakona utvrđuje se da na dan stupanja na snagu Zakona, Stocholmska konvencija o postojanim organskim onečišćujućim tvarima nije na snazi u odnosu na Republiku Hrvatsku, te će se podaci o njezinom stupanju na snagu objaviti naknadno u skladu s člankom 30 stavkom 3. Zakona o sklapanju i izvršavanju međunarodnih ugovora.

Člankom 5. Konačnog prijedloga Zakona utvrđuje se da Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u Narodnim novinama.